THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXXI Kaina 30 c. PENKTADIENIS — FRIDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 6, 1987 Nr. 217

„LKB Kronika" Nr. 73

Eina nuo 1972 metų.
Perskaitęs duok kitam!
Jei gali, padauginkl

(Tęsinys)

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumui

Gintauto Iešmanto, gyv. ATSR Vuktilo raj. Podžarjės gyvenvietėj,

Laiškas

Tik V. Lazutka straipsnyje remiasi abstrakcijų pasauliu, slepiasi už žodžių, klausimus kelia aptakia forma, aš gi nagrinėjau tikrovę ir reiškiau kritiką, remdamasis konkrečiais faktais, remdamasis praktika. Ir išvadas dariau praktiškas, konkrečias, aiškias, atskleisdamas daiktų ir reiškinių esmę bei tikrąjį turinį. Kitaip sakant, man dialektika nebuvo sutinges (sic!), apmokamų profesorių iš katedrų skelbiamas esamai padėčiai patvirtinti skirtas mokymas, o revoliucinis, amžina gyvybe alsuojantis tiesos instrumentas, kovos už naują vadovas (sic!), neleidžiantis nusiraminti ir ką nors netikslinga bei neteisinga pateisinti. Tiesa, tos idėjos ir mintys, kurias aš reiškiau, šiandien įgyvendinamos dar ne visos, apie kai kuriuos jų aspektus dažnai dar kalbama miglotai, puse žodžio arba visai netylima. Bet juk persitvarkyme padaryti dar tik pirmieji žingsniai. Tai kurgi, sakykite, mano kaltė? Kad aš rašiau tiesą? Kad trūkumus ir klaidas kėliau aštriai, be kompromisų? Bet juk taip ir turi būti daroma.

Ir dar. Apie mane buvo skleidžiama prasimanymai, kad aš esąs neva „buržuazinis nacionalistas", kalbėjau apie Lietuvos atplėšimą nuo Tarybų Sąjungos ir pan. Bet ir teisme ir visur kitur buvo nutylima, kad aš rėmiausi Konstitucijos suteikiama teise bet kuriai sąjunginei respublikai išstoti iš TSRS. Dar daugiau, — aš buvau teisiamas už tai, jog tikėjau, kad tokia teisė egzistuoja ne popieriuje kaip masalas ar apgaulė, o kad galima norėti ją įgyvendinti tikrovėje. Ir įgyvendinti ne siekiant atkurti kažkokią mitinę praeitį, bet žengiant į priekį socializmo pagrindu. Taigi ne aš pažeidžiau Konstituciją, o tie, kurie mane suėmė, kaltino, teisė. Tariamajame mano nacionalizme yra daugiau internacionalizmo, negu žodžiuose ir veiksmuose tų, kurie puikuojasi esą nacionalistai, iš tikrųjų gi įtvirtina melą ir veidmainystę. Internacionalizmas nėra beatodairiškas lankstymasis pašalinėms jėgoms, jų valios vykdymas, o bekompromisinis rūpinimasis savo tautos reikalais, nepažeidžiant kitų tautų interesų.

(Bus daugiau)

Biudžeto nesubalansavimas pakenkė akcijoms

Washingtonas. — Baltųjų rūmų pareigūnai ir Kongreso atstovai, svarstydami biudžeto subalansavimą, priėjo išvados, kad reikia 30 bilijonų sumos sumažinti deficitui ir tokiai pat sumai kelti mokesčius. Kai demokratai priekaištauja Baltųjų rūmų pareigūnams lankstumo stoka mokesčių pakėlime tai respublikonai kaltina demokratus dideliu išlaidingumu vidaus programose.

Kadangi nevyksta susitarti viešuose posėdžiuose pagrindiniuose punktuose, tai nutarta toliau posėdžius tęsti slapta. Jei nepavyks susitarti kaip sumažinti deficitą, tai už dviejų savaičių automatiškai įsigalios įstatymas, pagal kurį bus pradėtos mažinti išlaidos vidaus programoms.

Demokratai siūlo didinti mokesčius

Senato biudžeto komiteto pirmininkas Lawton Chiles, demokratas iš Floridos, ir Atstovų rūmų komiteto pirm. William Gray, demokratas iš Pennsylvanijos, pasiūlė kelti mokesčius ir mažinti išlaidas 10 bil. dol. sumoje. Kiti 10 bilijonų turėtų būti sudaryti iš parduotų vyriausybės laikomų turtų. Demokratai neranda kitokio būdo, kaip padidinti mokesčius. Kai akcijos finansinėje biržoje krito, prez. Reaganas pareiškė, jog galima diskutuoti visus klausimus, kaip sumažinti deficitą, išskyrus tik Social Security programą. Jis siūlė toliau tartis dėl sumažinimo išlaidų ir įspėjo, kad pagal ekonomistų nuomonę, padidinimas mokesčių „užšaldytų ekonomiją".

Finansinis pavojus

Senato daugumos vadas sen. Robert Byrd išreiškė savo susirūpinimą padėtimi, jei per tą laiką nebus surastas sprendimas, o akcijų kritimas rodo, kad yra didelis finansinis pavojus visoje ekonomijoje. Lapkričio 20-ji yra paskutinė data sutarti 23 bilijonų dolerių sumažinimui deficite. Jei pasitarimo dalyviai nesusitars, tai tada teks pagal Gramm-Rudman įstatymą mažinti išlaidas — viena pusė bus atimta iš apsiginklavimo išlaidų, o kita iš įvairių programų vidaus gyvenime.

Ok. Lietuvoje mirė kun. S. Samuolis

Spalio 26 d., pirmadienį, Šakiuose buvo palaidotas spalio 23 nelaimingai miręs a.a. kun. Saliamonas Samuolis, Šakių parapijos altaristas. Jis nuo seniau sirgo nepagydoma kraujo vėžio liga.

Velionis buvo gimęs 1915 m. balandžio 29 d. Kunigu įšventintas 1940 m. birželio 9 d. Dirbo įvairiose parapijose, o nuo 1967 m. gyveno ir dirbo Šakių parapijoje, kur jo giminaitis prel. Juozas Žemaitis yra klebonas.

Mūsų žiniomis jau penkioliktas šiemet ok. Lietuvoje ir trečias Vilkaviškio vyskupijoje miręs kunigas. Vilkaviškio vyskupijoje apie 14 parapijų neturi savo kunigo ir yra aptarnaujamos iš kitų parapijų atvykstančių kunigų. Po įšventinimo Vilkaviškio vyskupija gavo šiemet tik du kunigus.

Iždo sekretorius James A. Baker III, senatorius Robert Dole, Biudžeto direktorius James C. Miller III ir Baltųjų rūmų štabo viršininkas Howard Baker diskutuoja biudžeto subalansavimo reikalus.

Contras ir kardinolo pasitarimai

New Yorkas. — Nikaragvos laisvės kovotojų kariniai ir politiniai vadai slaptai susitiko su kardinolu Obando y Bravo, Nikaragvos primu, kuris iš Romos, pakeliui į namus, sustojo New Yorke.

Susitikimas yra svarbus tuo, kad Romos Katalikų vadas laikomas pagrindiniu asmeniu, kuris gali rasti formulę, kaip pradėti karo veiksmų paliaubas Nikaragvoje. Juo pasitikėjimas krašte didelis, su juo turi skaitytis ir sandinistai. Amerikos oficialūs asmenys, dalyvavę pasitarime, atsisakė ką nors daugiau pasakyti, išskyrus, kad Contras reikalauja teisioginių pasitarimų su sandinistų vyriausybe.

Kiti susitiko su savo priešais

Šiuo metu kardinolas yra Susitaikinimo komisijos narys, Jis paskutiniu metu turėjo daug pasitarimų su Contras vadais ir de facto yra tarpininkas tarp Contras ir sandinistų. Tarptautinės nuotaikos verčia sandinistus pradėti derybas su contras. Apskaičiuojama, kad jau 6 metų kare žuvo 40,000 nikaragvajiečių. El Salvadoro prezidentas Jose Napoleon Duarte ir Gvatemalos vyriausybės atstovas jau buvo susitikę pasitarimams su savo krašto sukilėliais, bet ne sandinistai.

Baigiasi laikas

Laikas baigiasi įvykdyti pasikeitimams, kaip buvo nustatyta pasirašytame taikos plane Gvatemaloje. Sandinistai turi paleisti politinius kalinius ir paskelbti paliaubas su Contras. Iki šiol dar nieko nėra padaryta.

Liberalų partijos atstovas Godoy Releys sako, kad „Yra daug ženklų, kad po kelių savaičių mes būsime toje pačioje pozicijoje, kurioje buvome ir prieš pasirašant paktą". Sandinistų vyriausybė niekada viešai nėra pasakiusi, kad ji sutinka su pasirašytu paktu, nors jų prezidentas Ortega ir pasirašė taikos aktą. Diplomatai Managvoje abejoja, kad sandinistai iki sutartos datos — lapkričio 7 dienos įvykdytų jų prezidento pasirašytus ir pakte reikalaujamus punktus.

Amnestija tiems, kurie pasiduos

Sandinistai atsisako suteikti amnestiją politiniams kaliniams, sakydami, kad ji gali būti suteikta tik tiems Contras kariams, kurie patys pasiduos. Praėjusią savaitę Kanadoje lankėsi Nikaragvos viceprezidentas Sergio Ramirez ir ten jis pasakė, jog tame taikos plane nėra nieko pasakyta, kad turėtų būti vedamas dialogas tarp konstitucinės vyriausybės ir atskilusių partizanų. Diplomatai sako, kaip gali būti paliaubos, jei vengiama susitikti su savo priešu. Į Nikaragvą yra atvykę Švedijos, Norvegijos ir Olandijos atstovai, kurie ragina sandinistus pradėti derybas su Contras.

Į Maskvą vyksta anksčiau

Paskutinės žinios yra, kad sandinistų partijos vadai turėjo pasitarimą, ar vykdyti taikos plano punktus, bet po pasitarimo pranešama, kad tokio nutarimo komunistų vadai nepadarė. Tačiau sandinistų vyriausybė kažką ruošia, nes prez. Ortega pakeitė savo kelionės planus į Maskvą, kurioje jis turėjo dalyvauti bolševikų minimoje revoliucijos sukaktyje lapkričio 7 d. Dabar jis skrido į Maskvą anksčiau, ir tą dieną, laipkričio 7, kai baigiasi Gvatemaloje pasirašyto taikos plano įvykdymo data, jau bus sugrįžęs į Nikaragvą.

Filipinų prezidentė Corazon Aquino išeina iš laidotuvių pamaldų Clark aviacijos bazėje už nužudytus tris amerikiečius, kuriuos nužudė komunistiniai partizanai.

Atsikratė latvio patrioto

Viena. — Reuterio žinių pranešimu, šį trečiadienį į Vieną atvyko Latvijos žmogaus teisių komiteto narys, kuris laukė 17 metų, kad būtų išleistas išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos.

Heinis Lama, dabar jau 77 m. amžiaus, prieš dvi savaites gavo išvykimo vizą. Reuteris praneša, kad komunistų vyriausybė norėjo juo atsikratyti, nes jis buvo latvių tautinio susipratimo kėlėjas ir jo veikla prieš komunistinį režimą turėjo daug įtakos latvių tautoje. Be to, jis buvo aktyvus ir religinėje latvių veikloje. Latvių Federacija Vienoje sako, kad laukia dar 15 kitų žmogaus teisių veikėjų atvykstant į Vakarus.

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Šveicarija** perdavė specialiam prokurorui Lawrence Walsh finansinius dokumentus, kurie buvo susidarę, kai buvo parduoti ginklai Iranui ir likęs pelnas pervestas Nikaragvos laisvės kovotojams.

— **Frankfurte** Vakarų Vokietijos policija suėmė vieną asmenį, kai demonstratoriai nušovė du policininkus ir sužeidė devynis, kurie protestavo prieš naujo kelio pastatymą nusileisti ir pakilti lėktuvams aerodrome. Tai pirmas toks įvykis Vak. Vokietijoje.

— **Seoule** vėl įvyko prieš vyriausybę Korėjos studentų demonstracijos. Studentai reikalavo, kad būtų tuoj pat pakeista „karinė diktatoriška vyriausybė civiline valdžia.

— **Monterey** mieste, Californijoje NATO valstybių Gynybos ministeriai svarstė Europos gynimo reikalus ir prašė Amerikos padidinti bombonešių skaičių NATO valstybėse. Gynybos sekretorius Caspar Weinberger atsisakė ką nors spaudai pasakyti, kaip bus Vakarų Europa kompensuojama, kai bus sunaikintos Pershing — II raketos, kai bus pasirašyta nauja sutartis Washingtone.

— **Kanadoje** gyvenančio dailininko Jurgio Račkaus paroda buvo atidaryta Vilniaus dailės parodų rūmuose. Jurgis Račkus yra baigęs dailės mokyklą Kanadoje ir tęsė studijas Paryžiuje ir ten 1954 m. buvo surengta pirmoji jo dailės paroda. Šioje parodoje eksponuojama grafika, tapyba, akvarelė, gobelenas ir originalios spalvotos kompozicijos ant aliuminio lakštų.

— **Briusselyje** NATO valstybių atstovai pranešė, jog sustiprino karinių įrengimų apsaugą Europoje, nes turima duomenų, kad bus pradėti teroristiniai veiksmai.

— **New Yorke** Saugumo Tarybos viršininkas Frank Carlucci paskė, jog sovietų Užsienio reikalų ministeris E. Shevardnadze paprašė, kad būtų diskutuojami žmogaus teisių klausimai viršūnių konferencijoje, kai susitiks prez. Reaganas ir Gorbačiovas. Sovietai pasiūlė, kad viršūnių konferencija būtų tris dienas.

Kremlius atleidžia varžtus sąjungininkams

Bet komunistų principai nesikeičia

Maskva. — Savo kalboje susirinkusiems Kremliuje partiečiams į bolševikų revoliucijos paminėjimą, Gorbačiovas palietė ir šių dienų temas. Jis pasakė, jog spaus prezidentą Reaganą už „apčiuopiamą persilaužimą" ilgųjų distancijų raketų susitarimo srityje, kad jos būtų sumažintos bent 50%.

Jis kalbėjo ir apie neišvengiamą komunizmo ir kapitalizmo konfliktą, bet šiandien reikią pasaulyje tarpusavio bendradarbiavimo. Prisiminęs praeityje griežtą Rytų Europos tautų kontrolę, Gorbačiovas pasakė, kad dabar Maskva ragina jas į didesnį nepriklausomumą tarp komunistinių kraštų. Daugelis sovietų intelektualų šį Gorbačiovo pasisakymą vertina kaip kritišką bandymą pertvarkyti komunistinei sistemai ir padrąsinti laisvesniems debatams. Daugiau nebūsią diktuojama sąjungininkams.

Daugiau laisvės sąjungininkams

Jis ilgiau sustojo prie tarptautinių ryšių ir pabrėžė koegzistencijos reikalą su Vakarais, tolerenciją su socialistiniu pasauliu. Kiekvienas komunistinis kraštas turįs būti laisvas vesti savo atskirą politiką. Komunistų partija atsisako savo tradicinio požiūrio, kad būtų vienas nusistatymas pasauliniu mastu už negailestingą kovą su kapitalistinėmis jėgomis.

Principai tie patys

Bet jis paminėjo ir kelis komunizmo principus, kad Vakarai negali išsilaikyti be didelių karo jėgų, kurios remiasi trečiojo pasaulio išnaudojimu ir dėl to negali būti tikros taikos su komunizmu. Todėl negalima pasitikėti jais, kad būtų galima galutinai padaryti taiką su komunizmu. Komunizmas privalo laimėti.

Gorbačiovas sakė, kad praeityje, buvo galima sąjunga tarp socialistinių kraštų ir kapitalistinių valstybių, kai iškilo fašizmo jėgos, ar tai nėra pamoka dabarčiai — šių dienų pasauliui, kuriam gresia branduolinė katastrofa ir iškyla reikalas turėti tik apribotas branduolines jėgaines, kad būtų išvengta pavojaus gyvybei.

Pavyzdys — Japonija

Kaipo pavyzdį Grobačiovas nurodė Japoniją, kuri kaip industrinė bendruomenė gali išsilaikyti be karinių išlaidų didinimo, ne taip kaip Amerika, kurią slegia ekonominės problemos, kuri turi dukart pagalvoti apie savo karines nepateisinamas išlaidas. SDI programa esanti biudžetui nepakeliama. „Paskutinių dienų panika New Yorko akcijų biržoje ir visame pasaulyje, panika, kurios nebuvo 60 metų, yra rimtas simptomas ir rimtas pavojus".

„SDI — ne mūsų programa"

Štai kodėl sovietai pradėjo naują strategiją „Žvaigždžių karo" programos atveju. Atsisveikindamas Washingtone, Shevardnadze nebeatakavo tos programos, kaip kad darydavo praeityje, ir Gorbačiovas nebereikalavo sustabdyti bandymų. Jis labiau kreipė dėmesį, kad diplomatiniu keliu spręstų Strateginio apsigynimo programos klausimą. Jis spaudos konferencijoje pasakė, kad yra svarbu, ar Amerika yra pasiryžusi laikytis pažadų, kurie buvo duoti prieš 15 metų, ar abi šalys atsisakys ABM sutarties, kuri buvo pasirašyta 1972 m. Shevardnadze todėl dar norėjo pasilikti Washingtone vienai dienai ir susitikti Valstybės sekretorių Shultzą ir Užsienio reikalų komiteto narius. Bet kai sužinojo, kad Shultzas planuoja žaisti golfą ir kad prezidento nebus Washingtone, jis pakeitė planus ir tą patį vakarų išskrido į Maskvą.

Jei sovietai turi savo Strateginio apsigynimo programą, kaip buvo rašyta praėjusią savaitę, tai darosi aišku, kodėl Sovietų Sąjungos ambasadoje Washingtone spaudos konferencijoje į klausimą apie tą programą Shevardnadze atsakė: „Mes nekalbame apie SDI. SDI yra ne mūsų programa". Todėl Administracija daro išvadą, kad Gorbačiovas tuo atveju bus sukalbamas viršūnių konferencijoje.

Nauji kaliniai psichiatrinėse ligoninėse

Maskva. — Rusas, buvęs KGB leitenantas Vladimiras Titov, kuris palikęs tarnybą įsijungė į žmogaus teisių gynybos sąjūdį, pareiškė, kad Sovietų Sąjungoje nesiliovė politinių belaisvių įkalinimai psichiatrinėse ligoninėse. Kalbėdamas spaudos konferencijoje, kurią viename privačiame bute Maskvoje surengė neseniai įsikūręs Tarptautinės žmogaus teisių gynybos organizacijos rusų skyrius, Titov pateikė pavardes kai kurių politinių belaisvių, kurie praėjusiais ir net šiais metais buvo įkalinti Orel psichiatrinėje ligoninėje.

Pats Titov kurį laiką kalėjo toje pat ligoninėje, iš kurios buvo išlaisvintas spalio mėnesio pradžioje. Jis buvo vienas iš maždaug tūkstančio toje ligoninėje kalinamų belaisvių, kurių 90 procentų yra psichiniai sveiki žmonės — kriminaliniai nusikaltėliai, siekiantys išvengti darbo lagerių, ir politiniai kaliniai, kurių yra apie 20 procentų. Orel ligoninė priklauso tiesioginiai nuo vidaus reikalų ministerijos, nepaisant to, kad sovietinė valdžia neseniai pranešė, kad visos psichiatrinės ligoninės pereis sveikatos ministerijos žinion.

— **Honk Konge** akcijų biržoje vėl pasireiškė didelis kritimas. Akcijos čia sumažėjo net 24%.

KALENDORIUS

Lapkričio 6 d.: Leonardas, Edvina, Melankijus, Ašvydas, Vigandė.

Lapkričio 7 d.: Ernestas, Karina, Sirtautas, Gata, Rufas.

ORAS

Saulė teka 6:27, leidžiasi 4:41. Temperatūra dieną 47 l., naktį 27 l.

SPORTO APŽVALGA

IŠ ŠALFASS SUVAŽIAVIMO

ŽVILGSNIS Į VEIDRODĮ

„Pagaliau po 20 m., kai krepšininkai keliavo ir žaidė Lietuvoje, ŠALFAS s-ga išdrįso žvilgterėti į veidrodį..." – pasakė vienas iš sporto darbuotojų ir suvažiavimo dalyvių.

Taip. Ji žvilgterėjo į veidrodį, iškeldama taip opų ir dažnai diskutuojamą bendradarbiavimo su ok. Lietuvą klausimą. To pareikalavo pats C.V. pirminikas Pr. Berneckas savo pranešime, sakydamas, kad šiais metais Chicagos „Neries" tinklinio komanda žaidė ok. Lietuvoje eilę rungtynių be Sąjungos žinios ir pritarimo. Ne kaip po krepšininkų kelionės, kai skilo sąjunga, šį kartą nei Z. Žiupsnys nei „Neris" nebuvo pasmerkti. Tik buvo žengtas drąsus žingsnis į priekį, kai vienas darbuotojas bent kelis kartus reikalavo, kad suvažiavimas tuo reikalu padarytų kokį nors nutarimą ar nusistatytų tuo reikalu gaires. Prasidėjo ilgos ir karštos diskusijos, (kokių jokiame suvažiavime dar nėra buvę) kurių, momentais, suvažiavimo pirm. R. Dirvonis nebepajėgė suvaldyti. Pagaliau buvo suformuluotas ir priimtas nutarimas laikytis veiksnių nutarimų (turint mintyje Washingtono politinę konferenciją), ateityje laukiant ryškesnių gairių.

Pranas Berneckas

C.V. PIRMININKO ATSISVEIKINIMAS

Dalyvaujant 33 dalyviams (su 72 balsais) C.V. pirm. Pr. Berneckas pradėjo suvažiavimą, pakviesdamas pirmininkauti A. Rugienių iš Detroito ir R. Dirvonį iš Chicagos, o sekretoriauti p. Jokūbaitienę ir A. Tamošiūną. Po eilės sveikinimų – žodžiu ir raštu, bei mandatų komisijos sudarymo, sekė pranešimai, kurių svarbiausias (ir gal net įspūdingiausias) buvo paties C.V. pirm. Pr. Bernecko. Pradėjo džiuginančiu pareiškimu: – „Po 35 metų į metines žaidynes vis dar susirenka didžiulis skaičius sportininkų, kad Sąjungoje dar tebegzistuoja 19 klubų su 500 registruotų sportininkų ir gal dar daugiau neregistruotų. Tuo tarpu apygardų veikla mažėja, nežiūrint, kad jos finansiniai žymiai geriau laikosi. Bandyta organizuoti sporto vadovų kursus, deja nerasta susidomėjimo. Su pasididžiavimu buvo pranešta, kad ilgai lauktas „Išeivijos Lietuvių Sportas" pagaliau buvo išleistas. Išleista 810 egzempliorių; kainavo daugiau negu 40,000. Viskas jau sumokėta, o Sporto Fondas liko nepaliestas. Pr. Bernecko žodžiais: „Ištesėjau savo žodį, kad knyga bus išleista, ir nežiūrint kiek ji kainuos, nenaudojant fondo pinigų".

„O kalbant apie mūsų Sporto Fondą, – tęsė pirmininkas, – jis yra Sąjungos širdis. Kol ji bus gyva, gyvuos ir Sąjunga, nes ji laikosi iš fondo palūkanų, kuriomis apmokomos telefono, pašto ir spausdinimo išlaidos, įskaitant ir biuletenį, bei kitos su sportu susijusios išlaidos. Taip pat buvo sudarytas į III PLS Ž-nes išvykos komitetas. Po to, kai New Yorko žaidynių metu iš daugelio klubų gavau teigiamą pritarimą. Komitetas buvo sudarytas iš gerai ŠALFASS s-gai ir lietuvių visuomenei žinomų asmenų, tai: Valdas Adamkus, dr. Petras Kisielius, Rimantas Dirvonis, Vytautas Grybauskas ir Pranas Berneckas. Šį komitetą papildo visų vykstančių į Australiją klubų atstovai. Šis komitetas jau pradėjo darbą ir jo pranešimas bus vėliau".

Už nenuilstamą sportinę veiklą plakete apdovanojęs buvusį Toronto „Aušros" klubo pirm. K. Šapočkiną, ir padėkojęs knygos redaktoriams, visai Sąjungai, liet. spaudai, Bendruomenių valdyboms ir visiems kitiems už darbą bei moralinę ir finansinę paramą, Pr. Berneckas savo pranešimą baigė šiais žodžiais: „Štai jau trečias (iš viso devintas) ir paskutinis mano, kaip ŠALFAS s-gos Centro valdybos pirmininko pranešimas ir kartu SUDIEV. Gaila atsiskirti ir palikti asmenis su kuriais tiek metų teko planuoti, dirbti ir nepavargti, nors kojos kartais ir nebenorėjo klausyti. Išeinu ramia sąžine palikdamas Sporto sąjungai nemažą kraitį ir tikiu, kad atliktieji darbai nusvers neatliktus ar nepasisekusius..."

Po įvairių pareigūnų, atstovų bei visų sporto šakų vadovų pranešimų, sekė Garbės teismo pranešimas. Garbės Teismas per 3 metus teturėjo padaryti vienintelį sprendimą, bet jis ypatingai svarbus pirmaujančioms mūsų krepšinio komandoms: – sportininkas, gavęs teisę dalyvauti mūsų varžybose vedybiniu keliu, jos netenka po skyrybų. Revizijos komisijos pranešimą padarė V. Jokūbaitis iš Clevelando. Jis buvo kruopštus ir tikslus, todėl nenuostabu, kad ši revizijos komisija dirbanti jau ilgus metus, vėl buvo perrinkta. Ją sudaro: Vytautas Jokūbaitis, Vladas Čyvas ir Romanas Vodapalas. Į Garbės teismą buvo išrinkti: P. Berneckas, J. Nešukaitis, A. Rugienius, V. Baukys ir I. Janušis.

Po diskusijų priešpietinė sesija buvo užbaigta. Jai sklandžiai ir tvirta ranka pirmininkavo Algis Rugienius.

POPIETINĖJE SESIJOJE

Po pietų pertraukos pirmininkavimą perėmė R. Dirvonis. Jam sekėsi žymiai sunkiau, gal dalinai ir dėl to, kad dienotvarkė buvo daug komplikuotesnė. Apie Sporto fondą pranešimą davė pats C.V. pirm. P. Berneckas. Tas fondas yra jo „kūdikis" ir Sąjungos gyvavimo šaltinis. Fondo pagrindinė

Detroito priemiestyje vykusių 1987 m. Baltiečių Lauko teniso pirmenybių vyrų A. klasės laimėtojai Vaidas Čikotas ir St. Solys.

34,000 dol. suma per 8 metus nėra paliesta, o iš jo 30,000 dol. palūkanų gyvavo visos Centro Valdybos, buvo remiami žaidynių organizatoriai ir išleistas „Išeivijos Lietuvių Sportas". Tuo būdu dabar, po 8 metų, ir didžiausiems skeptikams, besikėsinusiems Fondą vienaip ar kitaip likviduoti, turėtų būti aišku, kad Fondas buvo geriausia ir naudingiausia parama ŠALFASS organizacijos veiklai.

„Išeivijos Lietuvių Sporto" knygos pranešimo, kaip tokio, nebuvo. Redaktoriai paaiškino Australijos klausimą ir knygos platinimą. C.V. pirmininkas savo pranešime jiems padėkojo už jų milžinišką indėlį išeivijos sportui. Žinant, kiek per 7 metus buvo įdėta darbo, buvo laukta daugiau. O gal C.V. pirmininkas galvojo, kad tai naujos valdybos reikalas.

III P.L.S. žaidynių klausimą nušvietė išvykai į Australiją organizacinio komiteto pirm. Valdas Adamkus. Iš organizacinio taško, tiek Australijoje, tiek čia vietoje, jį papildė V. Grybauskas. O Rimas Dirvonis aptarė santykius su Pasaulio Lietuvių Bendruomene ir kokios pagalbos galima iš jos tikėtis Diskusijose paaiškėjo, kad entuziazmas vykti į Australiją vis didėja ir jau yra galimybės, kad vyks arti 150 sportininkų. O jei vyktų ir koks 50 ar daugiau ekskursantų, tai būtų tikra Australijos invazija.

NAUJOS CV RINKIMAI

Ateinančių metų varžybinis kalendorius buvo sudarytas be didesnio vargo. Chicagai teko metinės varžybos ir su daugiau sporto šakų, negu, kad paskutiniaisiais metais buvo vykdoma. Rengėjų laukia didžiulis darbas.

Pagaliau priartėjo ir naujos

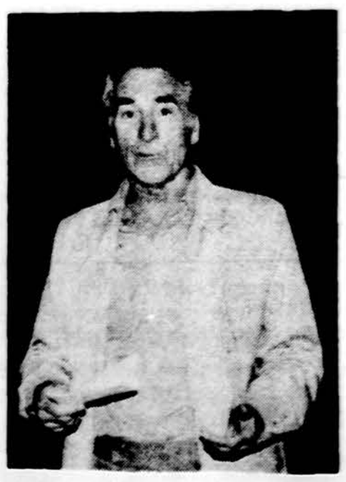

Vytautas Grybauskas dalyvauja diskusijose.

Centro valdybos rinkimai, šį kartą visų su dideliu nekantrumu ir susidomėjimu laukiami. Atkritus Clevelandui, liko Torontas ir Chicaga. Pirmą kartą mūsų istorijoje Toronto „Aušra" ir „Vytis" padavė vienas kitam ranką ir sudarė bendrą sąrašą; tą patį padarė Chicagos „Neris" ir „Lituanica". Pirmą kartą mūsų istorijoje kandidatai buvo išprovokuoti pristatyti savo programą ir planus. Toronto sąraše figūravo tokios pavardės kaip Krašauskas, Sonda, Stravinskas, Miečius, Kuliavas, dr. Petrauskas ir kt. Čia nemaža patyrimo ir daug jaunystės. Jie puikiai pristatė savo idėjas, daugiausia kalbėdami apie

Kalba Valdas Adamkus

ateitį ir jaunimą. Chicagos sąrašas su R. Dirvoniu, V. Adamkum, A. Tamošiūnu, Z. Žiupsniu, P. Puodžiūnu ir V. Grybausku nebuvo tam pasiruošę, nepajėgė geriau savęs pristatyti, o bazavosi III PLS žaidynėmis ir žinomomis pavardėmis. Tačiau to ir užteko – Chicaga laimėjo 41 balsais prieš 31. Persvara nedidelė, tik rodanti, kad III P.L.S. žaidynės Australijoje, iš Amerikos vykstant 150 sportininkų, bus grandiozinis įvykis, ir tokios kelionės organizavimas pareikalaus ypatingai daug darbo ir pastangų. O išvykos išvakarėse metinės žaidynės Chicagoje tikriausiai bus tarsi paskutinė repeticija. Tuo būdu reikia sutikti su suvažiavimu, kad visiems organams esant vienoje vietoje ir daugumai iš tų pačių žmonių, darbas bus žymiai lengvesnis ir sklandesnis.

Po rinkimų vykusių ilgų ir audringų diskusijų išdava buvo jau straipsnio pradžioje minėtas nutarimas. Kitiems klausimams ir sumanymams laiko nebeliko. Suvažiavimas buvo uždarytas sugiedant Tautos himną.

V.G.

Š. AMERIKOS PABALTIEČIŲ PLAUKIMO PIRMENYBĖS

1987 m. Š.A. Pabaltiečių plaukimo pirmenybės įvyks lapkričio 21 d., Pape Recreation Centre, 953 Gerrard St. E. (kampas Pape ir Gerrard St.), Toronto, Ont. Telef. 416 – 461-3531. Vykdo – Toronto Estų plaukimo klubas.

Varžybų pradžia – 9:00 val. ryto. Registracija – apšilimas, nuo 8:30 val. r.

Varžybos bus vykdomos šiose klasėse: Vyrų ir moterų (15 m. ir vyresnių), Jaunių A (15-17 m.), Jaunių ir mergaičių B 13-14 m.), Jaunių ir mergaičių C (11-12 m.), Jaunių ir mergaičių D (9-10 m.), Berniukų bei mergaičių E (8 m. ir jaun.) ir senjorų.

Programa apima visus stilius. Šuolių į vandenį nebus. Amžiaus klasifikacija nustatoma pagal dalyvio amžių varžybų dieną.

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių, latvių ir estų plaukikams.

Dalyvių registracija iki š.m. lapkričio 17 d., pas PSF-jos plaukimo komiteto vadovę: **Mrs. Mai Kreem, 618 Davenport Rd., Toronto, Ont. M5R 1K9. Tel. 416 – 924-6028.**

Smulkios informacijos pranešios visiems sporto klubams.

Klubams nepriklausantieji plaukikai dėl informacijų gali kreiptis į bet kurį sporto klubą ar tiesiai į Mrs. Kreem.

Visi lietuvių sporto vienetai ir pavieniai plaukikai skatinami šiose varžybose dalyvauti.

ŠALFASS-gos centro valdyba

Futbolas Chicagoje

PASKUTINĖS RUNGTYNĖS IR SEZONO PABAIGTUVĖS

Šį sekmadienį, lapkričio 8 d., „Lituanicos" vyrų komanda žais paskutines, aštuonioliktas pirmenybių rungtynes prieš čekų „Sparta". Rungtynės bus Wheaton, Illinois, Lincoln School aikštėje, Daves ir Summer Streets. Rungtynių pradžia 2 val. p.p. Rezervas žais ten pat 12 val.

Praėjusį sekmadienį mūsų komanda po atkaklios kovos pralaimėjo prieš lenkų „Lightning" komandą rezultatu 2:3. Čia nieko nauja. Nauja ir džiugu, kad vyrai ir po patirtų pralaimėjimų ir įvairių nesėkmių neprarado vilties ir noro, bet jau ruošiasi ateinančiam sezonui. Pirmas pasiruošimo žingsnis – organizuotai ir kartu pamiršti pergyventus pralaimėjimus. Tuo tikslu „Lituanicos" futbolo klubas ruošia sezono užbaigtuvių vakarienę su šokiais, lapkričio 28 dienos vakare Lietuvių tautiniuose namuose, 6422 S. Kedzie. Futbolo mėgėjai kviečiami parodyti savo pritarimą ir paramą. Bus gera vakarienė ir muzika šokiams. Rezervacijas kviečiame pasidaryti iš anksto telefonu 476-9100 arba pas platintojus.

J.J.

Vilniaus „Žalgirio" vartininkas Vacys Jurkus.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS–161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL

Subscription Rates: $60.00. Foreign countries $60.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$60.00	$35.00	$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	$60.00	$35.00	$20.00
Užsienyje	$60.00	$35.00	$20.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	$35.00	$20.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami ofise)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5840 (veikia 24 val.)
Pirm., antr. ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
2655 W. 69 St.
Tel. 776-9691
pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12 - 2 v. p.p.
penkt.: 1 - 3 v. p.p.
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. – 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

Tel. RE-llanco 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 4-6 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICS – karūnėles, tilteliai, plokštelės ir bendroji praktika.
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1166;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12, Penkt. 2-7

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Ofs. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS – CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses"
2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 – Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė – Vidaus ir plaučių ligos
2630 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
312) 361-6220 (312) 361-622

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

NANCY STREITMATTER, M.D
KARDIOLOGĖ
2454 W. 71 Street
Tel. 434-6777
Valandos pagal susitarimą

Edmundas Vizinas, M.D., S.C
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

JOHN P. WAITKUS, M.D., FAC
SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ligoninei
2700 W. 43 St., Tel. 927–3231
Kalbame lietuviškai
Val. pagal susitarimą pirm., antr.
Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

Autentiškas

PAMALDUMAS MARIJAI

Chicagoje vykstant didiesiems Krikščionybės jubiliejaus švenčių Padėkos dienos savaitgalį ruošos darbams, mūsų tarpe lyg ir nublanksta dabar visame pasaulyje vykstantis Marijos metų atžymėjimas. Šiuos metus jau š.m. sausio 1 paskelbė Šv. Tėvas, o atidarė š.m. Sekminių išvakarėse birželio 7 d., po visą pasaulį kalbamu ir iš Romos transliuojamu rožiniu. Tuomet apie tai, apie lietuvių tautos pamaldumą ir pasišventimą Marijai ir apie šių Marijos metų paskirtį buvo rašyta vedamajame („Draugas", 87.VI.4). Tačiau tradicinis mūsų tautos pamaldumas Marijai iškyla ir jubiliejaus minėjimuose.

O Marijos metai šiuo laiku paskelbti ne šiaip sau liturginio gyvenimo paįvairinimui. Pasaulinė padėtis daugybe atžvilgių šaukte šaukiasi atnaujinto bendravimo su Marija. Ji vis aktyviau figūruoja ne tik liaudies pamaldumo išraiškose, o ir teologų studijose. Naujas susidomėjimas Marija vyksta įvairiose protestantų bendruomenėse. Platėjantis ir gilėjantis Marijos vaidmens Bažnyčioje ir Kristaus bei pirmųjų krikščionių gyvenime supratimas rodo jos aktualumą ir šių dienų žmonijai naujų gyvenimo iššūkių sprendime.

Anksčiau daugelio religinėje sąmonėje Marija buvo matoma vien kaip prieglobstis nuo vargų, kaip galinga užtarėja prieš Dievo rūstybę, ar prašant malonių gyvenimo palengvinimui — stebuklų, ar kaip specifinių maldų formų nurodytoja ir net per savo apsireiškimus kaip pranašė perspėjanti žmones į ką nuodėmingas gyvenimas nuves. Šiandien gi iškeliamas daug platesnis Marijos vaidmuo Bažnyčios ir pavienių tikinčiųjų gyvenime. Vatikano Marijos metų šventimo taryba skatina visus Bažnyčios narius ir vadovus „siekti gilinti savo dvasingumą Marijos — Dievo tarnaitės šviesoje, joje matant pavyzdį žmogaus tarnybai pašvęsto gyvenimo ir tuo pasišvenčiant visomis jėgomis tarnauti žmonijai. Kiekviename Bažnyčios padalinyje turi kilti atnaujintas susirūpinimas ir angažavimasis, sprendžiant badą ir nepriteklių, taiką ir teisingumą, persekiojimą ir tremtį, atmetimą iš žmonių bendruomenės, žmonių kančias ir skausmus visose pasaulio kraštuose, teisingas moterų teises, religinę laisvę".

Šių didžių blogybių fone Marija iškeliama ne tik kaip užtarėja ir globėja, bet ir kaip autentiškos, pačios pirmosios Kristaus sekėjos pavyzdys. Savo pašaukimą priėmus angelui apreiškus, kad ji būsianti Jėzaus motina, Marija ji ištesėjo net atsistodama po Išganytojo kryžiumi, tuo rizikuodama visomis žemiškomis gėrybėmis.

Ir šiandieną Kristaus sekėjų bendruomenė tebėra kviečiame būti Viešpaties tarnais ir tarnaitėmis, darbais ir žodžiais nešant Dievo gerąją naujieną į neteisingumo, smurto, materializmo ir nuodėmės kankinamą pasaulį. Marija mums šviečia ne tik kaip užtarėja ir reikalingų malonių išprašytoja, norint sekti Kristumi ir ištesėti net iki kryžiaus, kaip ne vienas mūsų tautietis daro Lietuvoje. Marija taip pat šviečia mums pavyzdžiu asmeniškų ambicijų ar užmačių atsižadėjime, jei to reikalauja artimo gerovė. Ji šviečia mums pavyzdžiu viso savo būvio įjungimu į vykdymą Dievo plano žmonėms, kuris gi numato žmonėms ne tik pomirtinį amžiną gyvenimą, bet ir kiek galint daugiau žemiškos gerovės — darnumo, sutarimo, teisingumo, kiek galint palengvinant kiekvieno žmogaus dalią čia žemėje. Gi ir Kristus savo gydymu, savo mokslu rodė šį Dievo plano supratimą.

Skelbiant Marijos metus, kurie baigsis per 1988 m. Žolines, Bažnyčia ragina ne tik dvasiškius, bet ir pasauliečius susipažinti su moderniais dokumentais apie Mariją, kuriuose kaip tik iškeliama ir ši ir daugelis kitų šiems laikams ypač aktualių sampratų apie Mariją, jos rolę Bažnyčios ir tikinčiųjų gyvenime ir apie jos garbinimą. Tai ne vien mokslininkams taikomi veikalai, bet tiesiog asmeninską Marijos meilę skatinantys ir gilinantys dokumentai. Jų tarpe yra mažai pažįstamas Vatikano II suvažiavimo dokumentas — septintasis skyrius Bažnyčios Dogmatinės Konstitucijos „Lumen Gentium". Nors daug kam atrodo, kad Vatikano II suvažiavimas panaikino arba bent žymiai susiaurino Marijos kultą, iš tikrųjų, kur tai įvyko, tai tik todėl, kad prasilenkta su šiuo svarbiu Vatikano II pareiškimu. Iš tikrųjų, kaip nurodoma ir liturginiuose Vatikano II dokumentuose, Vatikano II suvažiavime nurodytos liturginės reformos *praplatino* liturgines išraiškas Marijos garbei. Gerokai praplėstas Mariją liečiančių skaitinių pasirinkimas Mišioms, pateikta visa eilė naujų prefacijų Mišioms Marijos garbei ir daugelis kitų maldų, kurias dabar liturgijoje turėdami galbūt manome, kad jos visuomet buvo.

Skatinama susipažinti ir su kitais Mariją liečiančiais povatikaniniais dokumentais, k.t., popiežiaus Pauliaus VI apaštališkieji atsišaukimai „Didysis ženklas" ir „Marijos garbinimas", o taipogi ir pop. Jono Pauliaus II šįmet išleista enciklika „Išganytojo motina". Skatinama tiek dvasiškiams, tiek pasauliečiams organizuoti studijų dienas, savaites, kursus apie Marijos vaidmenį Kristaus ir Bažnyčios paslaptyje. O šio švietimo tikslas yra skatinti autentiškai krikščionišką, ne prietaringą Marijos garbinimą, naudojantis ilgos Bažnyčios tradicijos sukauptu pamaldumo kraičiu: rožiniu, „Dievo Angelo" kalbėjimu, gegužės ir spalio Marijos mėnesių šventimu, pirmųjų šeštadienių — tiek senomis, tiek ir naujomis formomis.

Kaip ir visose pasaulio vyskupijose, taip ir Chicagoje šiems Marijos metams yra paskelbtos ypatingos Marijos šventovės. Mums lietuviams įdomu tai, kad iš penkių didžiulės Chicagos arkivyskupijos paskirtų šventovių viena yra Marquette Parke esanti Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčia. Ryšium su tuo ir su tuo, kad ji taip pat yra įtraukta į Chicagos architektūrinių įžymybių sąrašą, kas savaitę šios bažnyčios aplankyti atvyksta ir maldininkų ir studentų bei turistų autobusai. Lankytojams klebonas kun. A. Zakarauskas visuomet išnaudoja progą ne tik parodyti bažnyčios architektūrinį grožį bei religinį meną, bet ir papasakoti apie okupuotos Lietuvos sunkią būklę.

Ryšium su Marijos metais, su šios šventovės lankymu yra surišti ir amžini atlaidai. Ją aplankius bet kurios Marijos šventės metu (jų tarpe ir pirmieji mėnesio šeštadieniai), priėmus atgailos sakramentą ir Šv. Komuniją ir pasimeldus Šv. Tėvo intencijomis gaunami visuotini atlaidai — t.y. atleidimas visos ligtol savo gyvenimu užtarnautos skaistykos bausmės.

Taigi ir čia mes lietuviai savo krikščionybėje esame pagerbti ir kviečiami ne tik naudotis gausiomis Dievo malonėmis, bet ir gilinti bei plėsti mūsų tautoje gilias šaknis įleidusį pamaldumą Marijai.

a.j.z.

Washingtono arkivyskupas James Hickey — pagrindinis celebrantas minint Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį Nekalto Prasidėjimo tautinėje šventovėje Washingtone. Nuotr. **Broniaus Čikoto**

DR. RASOS MAŽEIKAITĖS PASKAITA

Ekskursija į viduramžių Lietuvą

BRONIUS VAŠKAITIS

Švento Andriejaus parapijai spalio 11 d. minint 600 m. Lietuvos krikšto sukaktį, į Philadelphiją LB valdybos rūpesčiu paskaitos skaityti buvo pakviesta dr. Rasa Mažeikaitė iš Toronto, šių metų pradžioje įsigijusi viduramžių istorijos daktaro laipsnį Fordham universitete, apgindama disertaciją apie DLK Algirdą. Rasa bakalauro ir magistro laipsnius taip pat gavo iš istorinių mokslų. Įgytomis žiniomis apie Lietuvos gilią senovę jau nuo 1984 m. plačiai dalinasi lietuvių ir kitataučių mokslininkų suvažiavimuose. Geras lietuvių ir anglų kalbų mokėjimas leidžia jai plačiai reikštis.

Prieš pradėdama klausytojus vedžioti po viduramžių Lietuvą, viešnia pastebėjo, jog jos paskaita bus santrauka straipsnio, talpinamo kolektyviniame istorikų veikale „Lietuvos krikščionybė". Jis jau renkamas „Draugo" spaustuvėje. Angliška to veikalo versija pasirodys ateinančiais metais. Veikale nemažai vietos skiriama ir nūdieniams katalikybės gynėjams, kurių kančių grandinė yra labai ilga ir didžiai skausminga.

Prelegentės pranešimas sukosi apie DLK Gedimino religinę diplomatiją su krikščioniškais kraštais. Tai trylikto šimtmečio pabaigos ir keturioliktojo pirmos pusės įvykiai. Tuometinė Lietuvos geografinė padėtis buvo nepavydėtina. Ją likusią vienintelę visoj Europoj nekrikštytą iš vakarų supo katalikiški kraštai, iš rytų provoslavinė Rusija, o iš šiaurės jau žymiu katalikišku centru tapęs Rygos miestas su savo žemėmis. Kryžiaus karams Palestinoje pasibaigus krikščionių pralaimėjimu, Lietuva tapo paskutiniu karo frontu Europos riteriams. Vieniems iš jų tai buvo paskutinė proga pasiekti aukščiausią riterio garbę, o kitiems nuotaikingai pagyventi bei ieškoti grobio. Savo neva kilnių tikslų siekdami, jie žudė pasiuntinius, Lietuvoje sudegino katalikų bažnyčią, įkalino Rygos arkivyskupą, tyrais pavertė derlingas žemes. Tas labai pykino pagonis lietuvius.

Iš paskaitos ryškėjo, jog Gediminas ne tiek karais, kiek gudria diplomatija tuo metu (1316-1341) jau buvo užėmęs plačius plotus dabartinės Rusijos ir Ukrainos. Reiškė didelę toleranciją į Lietuvą atvykusiems kitataučiams katalikams ir jo valdose esantiems provoslavams. Buvo pastatęs tris katalikų bažnyčias, išlaikė kelis pranciškonų ir dominikonų vienuolynus, provoslavams parūpino „Lietuvos metropolitą".

Norėdamas savo valdas išlaikyti ir toliau daryti ekspansiją į vakarines Rusijos žemes, kartais mezgė ryšius su pop. Jonu XXII, turinčiu didelės įtakos į Kryžiuočių ordiną, darydamas užuominas, kad jis nori apsikrikštyti.

Paskaitos nemažą dalį užėmė Gedimino laiškų, rašytų popiežiui, citatos. Nedatuotame (gal 1322 ir 1323 m.) rankraštyje Gediminas, suminėjęs žiaurų kryžiuočių elgesį ir pilną laisvę krikščionims Lietuvoje, sako: „... mes esame pasiruošę, kaip ir kiti krikščionys karaliai, paklusti Jums visuose reikaluose ir priimti katalikų tikėjimą". Tačiau 1324 m. lapkričio mėn., popiežiaus pasiuntiniams atvykus į Vilnių tartis dėl krikšto, Gediminas pradėjo išsisukinėti. Jis „pilnai pripažino savo laiškų turinį", išskyrus tiktai krikštą, nes jis nenori būti pakrikštytas". Klausė: „Kodėl man kalbate apie krikščionis? Kur randama daugiau skriaudų, neteisybių, smurto, naikinimo, gobšumo, kaip pas krikščionis?" Gediminas kaltino savo raštininkus jo žodžių iškraipymu. Prelegentė tuo abejoja. Jos manymu, Gediminas sąmoningai panaudojo apsikrikštinimo pažadus, norėdamas turėti gerus santykius su vakarų krikščionimis.

1322 m. Gedimino žentas, Tverės kunigaikštis Demitras, buvo paskirtas Didžiuoju Rusijos kunigaikščiu. Tais pačiais metais Pskovo miestas pats pasidavė Lietuvos kunigaikščio globai, kad apsisaugotų nuo kitų priešų. Tuo vėl susidarė palankus momentas plėsti Lietuvos įtaką į Rusijos žemes. Bet, to siekiant, buvo reikalinga taika vakariniame karo fronte.

Lietuvos kaimynai — Rygos miestas, Estijos vyskupai, Livonijos ordinas, sužinoję, kad Gediminas ketina apsikrikštyti, dar prieš pasiuntiniams atvykstant, 1323 m. spalio 2 d. su juo pasirašė taikos sutartis. Sutarčių partneriams teiraujantis, ar Gediminas laikysis popiežiui rašytame laiške pažado priimti krikščionybę, aiškino, kad jis nekantriai laukia popiežiaus legatų, o „ką aš turiu širdyje, žino Dievas ir aš". Gediminas pabrėžė, kad jo žemėse visi gyventojai turi laisvę gyventi pagal savo papročius ir tarė: „Dabar palikite laiškus ir kalbėkite apie taiką". Pasak paskaitininkės, visa tai galima suprasti kaip išsisukinėjimą nuo aiškaus pasisakymo dėl krikšto.

Daktarė pastebėjo, kad Lietuvoje prof. Juozas Jurginis sausio 2 d. žurnale „Švytury" gana tiksliai apibūdinęs Gedimino laiškus popiežiui vis vien randa reikalą iškraipyti popiežiaus atsakymą į tuos laiškus. Pagal Jurginį, popiežiaus sprendimas yra toks: „Gedimino pastangos krikščioninti Lietuvą neteisėtos ir nepatikimos, todėl lietuvių pagonių krikštyti siunčiamas vyskupas Bartolomiejus ir abatas Bertrandas". Paskaitininkė pakartotinai priminė, kad Gediminas pats prašė popiežių jam atsiųsti legatus. Pastangos įrodyti, kad pop. Jonas XXII kaip nors skriaudė Gediminą, reiškia, kad ir Gorbačiovo laikais sovietiniai istorikai dar vis mėgina iškraipyti istoriją politiniams tikslams.

Daugiau pusvalandžio užtrukusioje paskaitoje viešnia suminėjo dar kelis Gedimino laiškus, rašytus vokiečių miestams ir Saksonijos provincijos domininkonų ir pranciškonų ordinams. Pirmuose laiškuose prašoma atsiųsti visokių amatininkų (pradedant akmenskaldžiais ir baigiant auksakaliais), žemdirbių, žvejų. Visiems žadamos geros gyvenimo sąlygos, saugumas. Pabrėžiama, „kad kiekvienas galės garbinti Dievą pagal savo apeigas". Šiuose laiškuose aiškiai dominuoja ne dvasiniai, bet materialiniai ir politiniai reikalai. Kiek pamaldesnis tonas jaučiamas Gedimino laiškuose pranciškonams ir domininkonams. Tačiau ir čia krikštas minimas tik labai bendrais bruožais.

Per jubiliejines Mišias 10:30 v.r. Šv. Andriejaus bažnyčioje iškilmingos pamaldos prasidėjo procesija, kurios priešakyje tautodailės menininkas Jonas Skladaitis nešė savo krikščionybės jubiliejaus proga padarytą menišką kryžių. Jį sekė ateitininkų, skautų, vyčių, ramovėnų ir mūsų tautinė vėliava. Jį įkandin ėjo jaunimas su tautiniais rūbais, o gale Mišių celebrantas kun. Kajetonas Sakalauskas su kunigais Jurgiu Degučiu, Jurgiu Meiluta ir Danielium Staniškiu. Kun. Sakalauskas pamoksle gana plačiai palietė krikščionybės reikšmę mūsų tautai. Mišių aukai duoną ir vyną atnešė mokyklos vaikučiai, pasipuošę tautiniais rūbais. Visų pamaldų metu gražiai skambėjo parapijos choro, vadovaujamo Vyto Maciūno, giedamos giesmės.

Po pamaldų minėjimo dalyviai parapijos salėje rado rudeninėmis gėlėmis papuoštus stalus ir skanius šaltus užkandžius. Vaišių paruošimu rūpinosi Philadelphijos ateitininkai. Per 400 dol. gautas pelnas buvo įteiktas centriniam mūsų kolonijos Lietuvos krikšto minėjimo komitetui.

GRĄŽINO PO OPERACIJŲ

Bruce Neberieza, 42 m., policijoje ištarnavęs 15 metų, dėl vėžio ligos neteko didžios dalies abiejų kojų ir jo širdies cirkuliaciją pagerinant buvo padaryti keturi gyslų persodinimai. Dabar jis iškėlė bylą, kad būtų grąžintas į policijos tarnybą. Cook apskrities teisėjas Th. R. Rakowski nusprendė, kad jis turi būti vėl priimtas į policijos tarnybą su pilna alga ir kitomis lengvatomis.

STIPRĖJA MIDWAY

Midway aerodromas padaugino ir pagerino skraidas ir trečią šių metų ketvirtį jo pelnas padidėjo 45%. Pajamos iš 64.2 mil. dol. pakilo iki 93.8 mil.

OPEROS SUTELKTI MILIJONAI

Chicagos Lyric Opera prieš 25 mėnesius pradėjo uolų vajų, siekdama sudaryti stiprų finansinį pagrindą. Norėta gauti 25 mil. dol., o pavyko sutelkti 26.6 mil. dolerių, kurių 7 mil. gyvais pinigais, o kiti pasižadėjimais. Iš gautų lėšų bus 10 mil. atskirta nuolatiniam paramos fondui, 7.3 mil. panaudota einamoms išlaidoms, 9 mil. bus laikoma specialiam fonde, kad būtų panaudota televizijos programoms sudaryti.

ORIENTAS LIETUVIŠKOMIS AKIMIS

RIMVYDAS SIDRYS

26

Nuoširdžiai pagerbėm kinietišką virtuvę, nes ir šią paskutinę naktį Kinijoj nutarėm valgyti kinietiškai. Pasirinkom gerą restoraną, puošniai išdekoruotą, valgių sąrašas susidėjo iš kiekvieno valgio spalvotos fotografijos. Valgėm pasigardžiuodami, žinojom, kad kinietiškų valgių greit neragausim. Vakarienės užbaigai užsisakiau paukščių lizdo sriubos. Tas valgis mane buvo sudominęs, dar prieš išvažiuojant į Kiniją, ir aš džiaugiausi ji šioje valgykloje suradęs. Pasitaikė paskaityti. Smithsonian žurnale išsamų straipsnį apie lizdų sriubą.

Kiniečio žodžiais buvo paaiškinta, kodėl ta sriuba yra mėgstama: „Esu išvargęs, be energijos, darbe visą dieną tik nesėkmės, nervai suirę. Teks ieškoti paukščių lizdų sriubos". Pagal kiniečių tautosaką, kregždės, kurios šiuos lizdus lipdo, skraido virš jūros, maitinasi tik jūros bangų putelėmis, iš jų ir savo lizdus lipdo. Iš tikrųjų tos rūšies kregždės maitinasi tuo pačiu maistu, kaip ir visos krežgdės, o lizdukus lipdo iš savo seilių. Tačiau jos gyvena tik Siamo ir Burmos kalnų olose ir lipdo lizdus labai sunkiai pasiekimose vietose. Vargšai lizdų rinkėjai turi statyti sudėtingą bambuko kopėčių sistemą, kuri kyla šimtus pėdų į viršų. Sako, kad kiekvieneriais metais keli lizdų rinkėjai krinta nuo uolų ir užsimuša.

Bėda tik buvo, kad sriubos ilgai neatnešė, o mano žmona, jau anksčiau skundusis nuovargiu, dabar taip nupeipo, kad tenorėjo greičiau grįžti į viešbutį ilsėtis. Drąsinau aš ją aiškindamas, kad negaliu tokios progos praleisti, kad reikia kinietiško valgio periodą užbaigti kulinariniu šedevru. Tačiau nuovargis Giedrę vis daugiau užvaldė. Ji pareiškė, kad galės ištverti dar tik penkias minutes, o po to nuvirs nuo kėdės. Su laikrodžiu pradėjom skaičiuoti minutes, penktąją minutę atnešė sriubą.

Garsioji sriuba buvo apsivylimas. Baltas pasaldintas skystimėlis su baltom kruopelėm, kurios skoniu ir išvaizda buvo įtartinai panašios į tapijoką. Turėjau priversti Giedrę, kad ir ji kelis šaukštus suvalgytų. Atsikalbinėjo, jog negalinti šaukšto pakelti.

Pagaliau išėjome į gatves taksio ieškoti. Čia Giedrė man padarė staigmeną, pareikšdama, kad taksio nereikia, ji daugiau nesijaučia pavargus ir verčiau nueis į viešbutį pėsčia. Dar kiek paėjus ji nutarė, kad dar per anksti eiti ilsėtis, verčiau eikim miesto pasižiūrėti. Ją sudomino krautuvės, ėjom pavartyti moteriškų blizgučių, paskui ėjom prie vandens pasižiūrėti kaip laivai plaukia. Vakaras pasidarė gražus ir turiningas.

Nuo mūsų Kowloono pusės Hong Kongo sala blizgėjo ne tūkstančiais, bet šimtais tūkstančių šviesėlių, per sąsmauką ūkaudami plaukė laivai. Vaizdą puošė pilnas mėnulis, o pakrantėj sėdėjo ir vaikščiojo susiglaudusios porelės. Jos mums atrodė įdomios, nes nuo to reginio Kinijoje buvom atpratę. Kinijos etiketas, atrodo, neleidžia įsimylėjusiems net už rankos laikytis.

Aš negalėjau savo akims tikėti, matydamas žmonos fiziologinį atsinaujinimą, bet įrodymas buvo čia pat. Vaikščiojom iki vėlumos, ir Giedrė vis dar rasdavo ką nors, kas ją sudomindavo ir į viešbutį eiti nenorėjo. Ar tai buvo savęs įtaigojimas? Ne, Giedrė Smithsonian straipsnio nebuvo skaičiusi, restorane ir prieš tai apie sriubos magišką atgaivinančią galią aš nebuvau užsiminęs. Iš esmės aš pats apie tai buvau užmiršęs, norėjau tik išbandyti kregždžių sriubą tuo principu, kad gyvenime viską, išskyrus nuodėmę, vieną sykį reikia išbandyti.

Gal Giedrė man iškirto šposą. Ne, tai būtų buvę priešinga jos būdui, be to, ir be jos pasakymo matėsi, kaip restorane ji buvo sukritusi. Tenka nenoromis pripažinti, kad krežgdžių lizdų jaunystės eleksyras yra viena iš tų Oriento paslapčių, kurios mums, vakariečiams, į kultūrinį gyvenimą tik neseniai atėjusiems, lieka neprieinamos ir neišaiškinamos.

Filipinai

Kai lėktuvas nusileido Manilos oro uoste, lijo lietus, man senas pažįstamas lietus. Tai nebuvo žvarbus, šaltas lietus, nuo kurio mes pratę slėptis. Buvo tai šiltas, kaip dušas, tropikinis lietus, filipiniečių gyvenimo dalis. Maždaug trečdalį metų laiko čia ištisai lyja ir gyvenimas eina lietaus netrukdomas. Reikia tik užsidėti ant galvos ir pečių sulenktą banano lapą, jei gyveni kaime, arba plastikinį apsiaustą, jei gyveni mieste, ir dirbi toliau tą, ką šiaip dirbtum.

Mielieji Filipinai, čia pragyventa dveji laimingi, gal net laimingiausi mūsų šeimos gyvenimo metai. Čia mūsų dukros gimtoji žemė, čia aš ateinu ne kaip turistas, čia po 27 metų aš grįžtu į savą kraštą.

(Bus daugiau)

MIKULSKIO „DAINOS IR GIESMĖS"

Beveik pusę savo gyvenimo komp. Alfonsas Mikulskis praleido Clevelande. Su Čiurlionio ansambliu čia įsikūręs su savo žmona Ona 1949 metais, tuoj įsijungė į platų, ne tik muzikinį ir kultūrinį darbą, bet ir į visuomeninę veiklą. Tik mirtis 1983 spalio 14 d. nutraukė Alfonso šakotą kūrybinį darbą. Išgyvenęs beveik tris ketvirčius šimtmečio (g. 1909.9.14), Alfonsas Mikulskis išėjo iš gyvenimo, palikdamas mūsų tautai gražų lobį. Jo impozantiškame palikime, apimančiame per 500 kūrinių, randame harmonizuotų, stilizuotų tautinių dainų, baladžių, rapsodijų, koncertinų, kūrinių liaudies instrumentams, dainų jaunimui, taut. šokių muzikos, religinių giesmių ir originalios kūrybos.

Kad jo kūryba išliktų ir ateinančioms kartoms, kad ji galėtų būti naudojama ir dabar chorams ir ansambliams, buvo sudarytas specialus komitetas Clevelande rūpintis jos išleidimu. Tas pats komitetas savo darbų sąrangon įjungė ir Čiurlionio ansamblio monografijos išleidimą. Komitetas nesnaudė. Darbai jau gerokai pasistumėję pirmyn: parašyta monografija jau surinkta „Draugo" spaustuvėje, padarytos korektūros ir išleista pirmoji Alfonso Mikulskio kūrybos knyga „Dainos ir giesmės"; antroje knygoje bus kūriniai kanklėms, pučiamiesiems ir mišriam tautinių instrumentų orkestrui ir „Mišios už kenčiančią Lietuvą"; trečioje knygoje tilps tautiniai šokiai ir dainos su tautinių muzikos instrumentų pritarimu.

Nepaliktas užmarštyje

Alfonso Mikulskio mirties diena Clevelande kasmet prisimenama šv. Mišiomis ir akademine programa. Šiemet toks, jau ketvirtasis, prisiminimas buvo surengtas spalio 18 d. Mišių metu Dievo Motinos šventovėje tikintieji giedojo Mikulskio „Viepatie, pasigailėk", „O Dieve geriausias" ir „Šiluvos Marijai". Tai giesmės, kurios dažnai sekmadieniais šioje šventovėje skamba lietuviškose pamaldose.

Šiemetinis prisiminimas paženklintas ir kitais dviem svarbiais momentais: pirmosios Mikulskio kūrybos knygos „Dainos ir giesmės" ir Lietuvių tautinio meno ansamblio Čiurlionio atliekamų Alfonso Mikulskio kūrinių dviejų plokštelių „Tėvynės dainos, jūs auksinės" sutiktuvėmis.

Arti pusantro šimto klausytojų susirinko Lietuvių namuose, kur dabartinis ansamblio pirm. Benis Burkus pakvietė susirinkusius sugiedoti tradicinę čiurlioniečių giesmę „Lietuva brangi" ir susikaupimo minute prisiminti mirusius: Čiurlionio įkūrėją Alfonsą Mikulskį, dirigentą Rytą Babicką ir ilgametį dainininką Zenoną Gobį. Pirmininkas savo žodyje kvietė čiurlioniečius ir toliau pratęsti ansamblio gyvybę, uoliau dalyvaujant repeticijose ir prašė naująjį vadovą muz. dr. Bronių Kazėną su meile ir kantrybe vadovauti šiam dainos ir muzikos vienetui.

Sutiktuvių programai pakviestas vadovauti buv. ilgametis Čiurlionio ansamblio pirm., solistas ir dainininkas Vladas Plečkaitis. Trumpai papasakojęs specialaus komiteto Mikulskio kūrybai ir Čiurlionio monografijai išleisti darbų eigą ir darbo rezultatus iki šios dienos, Vl. Plečkaitis, pranešė, kad monografijos autorius rašytojas Vacys Kavaliūnas nuo 1965 metų pradėjo rinkti medžiagą. Monografija jau parašyta ir ateinantį pavasarį turėtų pasiekti skaitytoją. Visi komiteto užsimoti darbai pareikalaus arti 35,000 dol. Daugiau negu 20,000 dol. jau surinkta. Vien Ona Mikulskienė šiems projektams įvykdyti sutelkė per 6,000 dol. Velionio žmona kruopščiai ir sąžiningai surinko visus Alfonso kūrinius, talkino ir talkina monografijos bei kitų dviejų tomų kūrybos išleidimui. Visi Mikulskio kūriniai, aišku, netilps šiose trijose užplanuotose knygose, likusieji originalai bus sukrauti Chicagos Balzeko muziejuje, su kuriuo vedamos derybos dėl specialaus skyriaus šiame muziejuje Čiurlionio ansambliui ir Mikulskio archyvui.

Imponuojantis leidinys

„Dainos ir giesmės", puikiai išleista, 8.5"×11", įrišta kietais viršeliais, 256 psl., knyga atspausdinta „Draugo" spaustuvėje. Tiražas 500 egz. Be komp. Mikulskio jaunystės dienų portreto, leidėjų komiteto nuotraukos (pirm. Vl. Plečkaitis, Ona Mikulskienė, Ona Jokūbaitienė, Juozas Stempužis, Jurgis Malskis ir dr. Danielius Degesys), leidėjų žodžio, Dariaus Lapinsko „Kad išliktų amžinai" įvadinių pastabų, knygoje telpa gaidų ir teksto: 28-mišriam chorui (dainos a capella ir dainos su tautinių muzikos instrumentų pritarimu), 14 dainų moterų chorui, 9 vyrų chorui, 5 dainos skautams, 8 dainos jaunimui, 5 solo balsams ir 9 giesmės.

Šiuos kūrinius atrinko ir medžiagą paruošė Ona Mikulskienė — ansamblio kanklių vadovė bei dainininkė ir Algirdas

(Nukelta į 5 psl.)

Chicago Cable TV

PRANEŠA

NAUJĄ CABLE PATARNAVIMĄ: 47 PAGRINDINIAI KANALAI IR HBO

TIK TAI $19.95 MĖNESIUI

NOW SHOWING

BILLY CRYSTAL
MARTIN SHORT
ROBIN WILLIAMS
and many more!

COMIC RELIEF '87

Top comedians deliver more than just laughs in the second annual live superstar benefit for America's homeless.

Saturday Nov. 14
HBO 8PM

Kathleen Turner
PEGGY SUE Got Married

Her past is the key to her future!

HBO

Saturday Nov. 21 7PM
Friday Nov. 27 9PM

HANNAH AND HER SISTERS

MIA FARROW. BARBARA HERSHEY. DIANNE WIEST. MICHAEL CAINE

Woody Allen's smash movie about love, lust and life in New York City!

HBO DAY TIME
Saturday Nov. 7 7PM
Tuesday Nov. 17 7PM

WORLD CHAMPIONSHIP BOXING: LIVE!

WBA Lightweight Champ Edwin
ROSARIO
vs.
WBC Super Featherweight Champ Julio Cesar
CHAVEZ

Two world-class fighters battle for the WBA Lightweight title.

HBO DAY TIME
Saturday, Nov. 21 9PM

Šis naujas pirkinys leidžia daug sutaupyti: į jį įeina NEMOKAMAS nustatinėjimas iš tolo (remote control), standartinis prijungimas prie video aparato. „Cabletime" mėnesinis žurnalas. 1 dol. instaliacijos kaina. Priedo gaunate HBO, jūsų bilietą į pasakišką filmų bei specialių programų pasirinkimą: virš 100 skirtingų programų kas mėnesį, tik per HBO rodomos gyvų sporto žaidynių transliacijos, neužmirštami koncertai, komedijų programos bei pasaulinės premjeros specialiai jums sukurtų filmų.

HBO

Norint užsisakyti šį Chicago Cable HBO pirkinį su 47-iais įdomiais pagrindiniais kanalais už tik 19.95 dol. plius 1 dol. už instaliaciją, skambinkite... CHICAGO CABLE TV AT 434-7014

Gausite daugiau pramoginių programų, geresnį patarnavimą ir puikų pirkinį. Skambinkite dabar.

SuperStation WTBS · CNN · USA NETWORK · AMERICAN MOVIE CLASSICS · ESPN

Šis pirkinys tik naujiems HBO prenumeratoriams. Negalima HBO pakeisti kitu patarnavimu. Šis pirkinys galioja tik standartinei instaliacijai į vieną TV aparatą apylinkėse, kur jau įvestas cable. Gali galioti ir kiti apribojimai. * Registered trademarks of Home Box Office, Inc. ©1987 Home Box Office, Inc.

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Restaurant/Lounge
SIBLINGS
Exciting new Deli Restaurant & Lounge with large food court annex opening soon, is seeking Waitress/Waiter, Bus, Cleaners, Cashiers, Cooks & Bartenders. Get in on the ground floor of this NEW operation in the Loop.
Must speak Fluent English.
APPLY IN PERSON...
230 W. MONROE
Lower Level Chicago

HELP WANTED
Supermarket experienced, p.t., f.t., cashiers & deli. Southwest suburb. location, male/female.
458-1973

Flood sander supervisor. Must have leadership skills, 2 yrs. exper. with 8" drum, edging, staining, and sealing. Must speak English. 348-3057.

BANQUET WAITRESSES
EXPERIENCED
PART TIME. MUST SPE[illegible] ENGLISH & HAVE GREEN CARD. OWN TRANSPORTATION NECESSARY.
APPLY IN PERSON
HILTON INN OF OAK LAWN
9333 S. CICERO, OAK LAWN
BETWEEN 2 - 4 PM M-F

REAL ESTATE

Virš 3 akrų sklypas su mūriniu 4/5 mieg. namu. 2 a. bibliotekos kamb.; salonas turi skliautų lubas ir židinį. Poilsio kamb., šeimos kamb., veranda, patio, ištisas rūsys, didelis kiemas, nuostabiai graži aplinka! $329,000. Century 21 Olsic & Co. 257-7100

Valley Ridge! 3 mieg. „split" namas gražiame, medžiais apaugusiame sklype. Švarutėlis — galima tuoj pat įsikraustyti. Valgomasis, še[illegible]mos kamb. su malkomis kūrenama krosnimi. Nupirk tik už $127,500 ir gyvenk šauniame Valley Ridge! Century 21 Olsick & Co. 257-7100

Century 21
Olsick & Co. Realtors
1180 State St., Lemont, IL
257-7100

House for sale vicinity 65th and Pulaski Rd. Price reduced to sell.
Deluxe brick raised ranch with 3 large bedrooms, 1½ ceramic baths, air-conditioned, wall-to-wall carpeting, oak floors and woodwork, full finished basement, 2½ car garage, patio. Move-in condition, many extras.
Asking $87,500 Tel. 581-2275

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ Wes' 95th Street
Tel. — GA 4-8654

V.T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

ANNUAL RUMMAGE SALE
SKOKIE VALLEY SYNAGOGUE
8825 E. Prairie Rd. — Skokie
Sat. Eve. Nov. 7 8 pm-11 pm
Sun. Nov. 8 10am-4pm

Vaikų labai mėgiama knyga
K. ČUKOVSKIO
Daktaras Aiskauda
jau išėjo iš spaudos.
Kaina su persiuntimu 4 dol.
Illinojaus gyventojai moka $4.24
Platina
JAV LB ŠVIETIMO TARYBA,
5620 So. Claremont,
Chicago, IL 60636
ir
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

PAIEŠKOMI ASMENYS:

Pilkauskas Albinas sūnus Antano gimęs 1922 m. ir Pilkauskas Jonas sūnus Antano gimęs 1926 m. Paieško sesuo Milda Pilkauskaitė. Prašau rašyti:
Mečys Slavinskas
19 Iris Lane
New-Hyde Park, N.Y. 11040

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
776-2233

GREIT IR SĄŽININGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.
Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkėj, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užeit pas
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

Century 21
KMIECIK REALTORS
7922 S. PULASKI RD
DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti Danutei Ščerbaitei Mayer dėl sąžiningo įvertinimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

RE/MAX REALTORS — GREIT PARDUODA
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klijentais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

ATVIRAS APŽIŪRĖJIMUI
Sekmadienį 1 - 4 v. p.p.
3730 W. 63rd Pl. naujas „raised ranch" namas: 3 mieg., 1¾ prausykla; ištisas rūsys; ąžuolinės spintelės; daug priedų. Apžiūrėkite dabar.

No. 922 — 65 ir Lawndale: 1½ aukšto namas mamai. 5 kamb. ir 2 mieg. 1-mam aukšte su gražia kabinetų virtuve ir moderniška prausykla. 3 kamb. butas viršuj gimininga šeimai arba pajamoms; ištisas sklepas; alum. papuošimas; naujas stogas ir elektra; centrinis vėsintuvas; 2 auto su atidarymu garažas; daug priedų — 65-ta ir Lawndale. Apžiūrėkite dabar!

No. 928 —64 ir Lawndale: 7 kamb. mūrinis su 3 dideliais mieg., prijungtas, pušimis apkaltas TV kamb. arba 4-tas mieg., sklepe žaidimo kamb., didelis vaikams žaisti kiemas, 2 auto garažas, naujas šild. pečius, stogas ir vandens katilas. 64-ta ir Lawndale yra graži apylinkė su gerais kaimynais. Namas vertas prašomos kainos. Paskubėkite — skambinkite dabar.

No. 934 - 67 ir Lawndale: 2 butų, 3 kamb. ir 1 mieg. kiekviename bute; moderni virtuvė ir prausykla savininkui; atskiras apšildymas; nereikalingas remonto; 4 m. stogas ir žieminiai langai; naujas 2½ auto su atidarymu garažas. Tiktai $45,900 pirmam paskambinus - paskubėkite.

No. 936 — 63 & St. Louis: 2 butų mūrinis namas su 6 kamb. ir 3 mieg. kiekviename bute; didelis sklypas su šoniniu įvažiavimu į 2 auto garįą turintį tepalui duobę; ištisas sklepas su virtuve sav.; daugelis gilių ir priedų — 63-čia ir St. Louis. Skambinkite dabar.

No. 978 — 66 ir Pulaski: gražus 4 mieg. 6 kamb. mūrinis namas; 1-¾ prausykla; įrengtas rūsys; 2½ auto garažas; gerame stovyje; St. Trib's. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.
O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

Clevelando žinios

(Atkelta iš 5 psl.)

Bielskus, „Uždainuokim" vieneto vadovas, buv. Čiurlionio ansamblio koncertmeisteris ir dainininkas. Korektūras darė muzikė Rita Kliorienė, gaidas ir tekstą parušoė muz. Kazys Skaisgirys.

Šio tomo Mikulskio originaliosios kūrybos dalies tekstai — poezija yra taip pat Mikulskio: „Kalniškės mūšio" poemos baigmė, „Laivinė", LSS jubiliejinės „Vilniaus" stovyklos daina, Los Angeles „Palangos" tunto „Milžinų Paunksmės" skaučių stovyklos daina, „Neringos" stovyklos daina, „Kalėdos Lietuvoje", „Lietuvos paukštelių" daina, „Saulės rato" ciklas, „Lakštingėlė iš Tėvynės", „Našlaitės rauda", „Giesmė Aušros Vartų Marijai", „Jėzau, ateiki pas mane", „Lopšinė", „O Dieve geriausias". Kitų originalių muzikos kūrinių tekstų autoriai yra: Balys Gaidžiūnas, Aurelija Balašaitienė, Vilius Bražėnas, Kotryna Grigaitytė, Senas Vilkas, Algirdas Budreckas. Gerai, kad nebuvo pažeistas principas: Kas Dievo—Dievui, kas ciesoriaus—ciesoriui (įrašyti žodžių autoriai).

Ir šio gražaus leidinio sutiktuvių proga labai tinka pakartoti kompozitoriaus Dariaus Lapinsko žodžius, įrašytus „Dainos ir giesmės" įžangoje..." Reikia tad sveikinti komitetą, nusprendusį išleisti Alfonso Mikulskio sukurtų dainų gaidų rinkinį, kad galėtų ne vien tik Čiurlionio ansamblis, bet ir kiti chorai juo pasinaudoti.

Dainos parašytos puikiai: harmonijos nesudėtingos, skambios; paskirų balsų vedimas melodingas, gerai išmąstytas; solo balsų įvedimas efektingas, duodąs paįvairinimo chorinei tekstūrai. Visoje kūryboje jaučiama meilė mūsų liaudies dainai ir stiprus gero prityrusio chorvedžio užmojis".

Leidinys praturtino mūsų muzikinės kūrybos spausdintą lobyną.

V. Rociūnas

ČIURLIONIO ANSAMBLIS NEW YORKAN

„Laisvės Žiburio" radijas pakvietė Čiurlionio ansamblį koncertui lapkričio 7 d., Richmond Hill High School auditorijoje. Ansamblis vyksta pilno sąstato su moterų, vyrų, mišriu choru ir tautinių instrumentų orkestru. Ansamblio vadovas muz. dr. Bronius Kazėnas, orkestro vadovė Ona Mikulskienė.

„AŠ ČIA GYVA"

Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos Clevelando skyrius rengia koncertą Dievo Motinos parapijos salėje, šeštadienį, lapkričio 14 d. 7:30 val. vak., kur programą atliks Darius Polikaitis ir jo orkestras iš Chicagos. Koncerte bus ištraukų iš išleistos plokštelės ir kiti dar plokštelėje neįrašyti kūriniai.

Po koncerto vaišės ir susitikimas su svečiais muzikantais. bilietų kainos: 8 ir 6 dol, o studentams — 5 dol. Koncerto pelnas padės padengti išlaidų dalį vykstantiems į Jaunimo kongresą Australijoje Clevelando ir Pietų Amerikos jaunimo atstovams.

Platesnių informacijų teikia Rėda Ardytė, tel. 486-8593.

V.R.

LOS ANGELES TEATRAS LIETUVIŲ DIENOSE

Pasiilgome lietuviško teatro. Jis tapo toks retas svečias mūsų scenoje, tartum šis sceninis menas jau būtų išbrauktas iš mūsų išeivijos kultūrinių apraiškų sąrangos. Girdime vokalistų ir instrumentalistų koncertus, retkarčiais chorinių ansamblių sušvitėjimus, poezijos ir prozos rečitalius, bet mūsų skambus sceninis žodis su vaidyba ir scenovaizdžiais, atrodo, lyg paliktas už mūsų kultūrininkų ambicijų ribų. Daug mėgėjų teatrų jau uždarė savo duris. Lietuvių režisierių eilė sumažėjo iki bauginančio lygio. Todėl tiek maža mūsų sceninių pastatymų. Žiūrovų, atrodo, dar pilnai pakaktų daugelyje lietuvių telkinių, bent šiame kontinente.

Clevelando ir apylinkės lietuviai džiugiai priėmė žinią, kad po ilgos pertraukos lietuviškas scenos veikalas bus matomas ir čia. Ir ne bet koks veikalas, ir ne bet kokio režisieriaus pastatytas! LB apylinkės valdyba, vadovaujama Vlado Čyvo, pasikvietė Los Angeles Dramos sambūrį su Vinco Mykolaičio-Putino „Valdovu". Jis bus matomas lapkričio 7, šeštadienį, 7 val. v. Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

LB apylinkė, kviesdama šį dramos ansamblį iš tolimos Californijos, prisiėmė ir didelę riziką, tikėdamasi, kad lietuviai gausiai dalyvaus šiame spektaklyje ir gėrėsis sceniniu menu. „Valdovą" režisavo klevelandiečiams gerai pažįstamas Petras Maželis. Prieš keletą metų persikėlęs į Angelų miestą, ten įsijungė į plačiašakę kultūrinę veiklą, pirmumą atiduodamas lietuviškai scenai.

Muz. A. Mikulskio kūrybos pirmosios knygos sutiktuvių proga prie torto Čiurlionio ansamblio pirm. R. Butkus, muz. O. Mikulskienė ir sutiktuvių programai vadovavęs V. Plečkaitis.

Nuotr. V. Bacevičiaus

IŠ ATSIMINIMŲ APIE VYSKUPĄ JURGĮ MATULAITĮ

Šiais laikais, kada daugybė įvykių mus apstulbina ir verčia greit pamiršti net netolimą praeitį, net žymius gyvenime sutiktus žmones, turėtume saugoti ir branginti tai, kas dar atsimenama. Štai kiek nuotrupų apie vyskupą Jurgį Matulaitį.

Vyskupas turėjo labai geros įtakos į savo laiko jaunimą. Vienas patikimas asmuo pasakoja apie tai, kaip jis paveikęs Andrių Rondomanskį (Randamonį). Randomanskis, sūnus Lietuvos dvarininkų, kurie save vadindavo lietuviais su lenkų kultūra, pats buvo savo jaunystėje dideliu lenkomanu. Jis su panieka žiūrėjo į lietuvius, kaip apie menkos kultūros liaudies žmones. Pirmojo karo metu, būdamas Petrapilio universiteto studentas, įsigilinęs į griežtųjų mokslų studijas, jis atvirai reiškėsi ateistu, nepripažino jokių religijų ir vengė bendrauti su tikinčiaisiais, net juos niekino, vengė su jais bendrauti.

Nežinomomis aplinkybėmis jis susipažino su vyskupu Jurgiu Matulaičiu (tada Matuliu vadinamu), kuris tuo laiku buvo Petrapilio Dvasinės akademijos profesorius. Pasikalbėjimai su vyskupu giliai paveikė karštą jaunuolį, jis susižavėjo jo asmenybe ir lietuvišku patriotizmu ir pats apsisprendė būti lietuviu. Rondomanskis ne tik gerai išmoko lietuvių kalbą, bet netrukus tapo puikios plunksnos žurnalistu. Jis suartėjo su lietuviais šviesuoliais, be kitų ir su kovotoju dėl Vilniaus profesorium Mykolu Biržiška, nepaisydamas savo giminių pasipiktinimo (tik kai kurie iš jų pasekė Andriaus pavyzdžiu). Karui baigiantis grįžo į Lietuvą ir įsikūrė Vilniuje. Čia ėmė uoliai bendradarbiauti su Biržiška, rašė spaudoje, gindamas lietuvių teises. Jis rašė ne tik lietuviškai, bet ir lenkiškai — gerai mokėdamas tą kalbą jo sąmojis ir platus pažinimas lenkų istorijos bei literatūros leido jam ypač taikliai ir įtikinamai polemizuoti su lenkų laikraštininkais. Kartu jis tapo Vytauto Didžiojo gimnazijos mokytoju, dėstydamas chemiją ir lenkų kalbą. Jis priklausė prie 33 lietuvių patriotų, kuriuos 1922 m. vasario 5 d. lenkai ištrėmė iš Vilniaus už jų kovas dėl lietuvybės. Kaune jis mokytojavo Kauno III-je gimnazijoje ir buvo kolegų bei mokinių gerbiamas ir mylimas. Savo jaunystės pažiūrų neišsižadėjo, liko liberalu, bet niekam savo ideologijos neprimesdavo, buvo tolerantas. A. Rondomanskis skaudžiai išgyveno antrojo pasaulino karo įvykius, kiek galėjo, tiek abiejų okupantų aukas gelbėjo visad pabrėždamas, kad savo humanistinį nusistatymą gavęs iš vyskupo Matulaičio. Kur tik bebuvęs, — svečiuose, draugystėje, jis nepraleisdavo progos papasakoti, kad jis apsisprendė būti lietuviu tik vyskupo dėka, nes jo asmenybė padariusi jam didžiai gilios įtakos. Susitikęs vyskupą kur nors oficialiuose susirinkimuose, privačiai ar net gatvėje, jis su didele pagarba bučiuodavo jam į ranką.

Dar viena, bet būdinga smulkmena. Vyskupas turėjęs tarną Miciūną, kuris jam paklodavęs lovą kas vakarą, bet iš ryto visada rasdavo ją nepaliestą — vyskupas miegojęs ant plikų grindų.

Šių atsiminimų autorė, būdama Vilniuje moksleivė, turėdavo progos matyti vyskupą, kuris net dalyvavo jos klasės baigimo iškilmėse. Ji daug girdėjo apie jo kilnumą. Be to, ji mokėsi vienoje klasėje su Rondomanskio, jos mokytojo, įsvainiu Pacevičium, kuris artimai bendravo su vyskupo broliavaikiu. Iš čia jos žinios.

K. Š. Č.

Rež. Petras Maželis su tuo veikalu VII-jame Lietuvių Teatro festivalyje praėjusių metų lapkričio 30 d. laimėjo pirmąją vietą. Šiame veikale P. Maželis yra režisierius, dekoratorius ir kostiumų projektuotojas.

„Valdovo" spektakliu susidomėjimas Clevelande didelis.

Su „Valdovo" pastatymu Lietuvių dienų programa nesibaigia. Ji tęsiama ir sekmadienį. Parapijos auditorijoje vyks dvi parodos: Saulė Šatienė iš New Yorko atveža 100 originalių lėlių, 30 tautinių juostų, keturių autorių medžio drožinių parodą ir A. Jonynienės tautodailės paroda — šiaudinukų paveikslų bei keramikos vazų. O svetainėje bus pietūs Šv. Kazimiero lituanistinei mokyklai paremti.

Visi maloniai kviečiami visuose renginiuose dalyvauti.

V. Rociūnas

Racine, Wis.

NAUJA MARIJOS KOPLYTĖLĖ

Šv. Kazimiero parapija yra administruojama marijonų ir jos dabartinis klebonas yra kun. J. Augūnas. Parapijoje atsiranda įvairių reikalų, o ypač sunku vienam kunigui sekmadieniais atlaikyti trejas ar net ketverias Mišias, kaip anksčiau buvo pas mus praktikuojama. Dėl tos priežasties parapija turėjo padėjėją pasaulietį kunigą Anthony Slosar, kuris jau prie kelių klebonų sekmadieniais laikydavo dvejas Mišias. Kun. Slosar mokytojavo Šv. Kotrynos aukšt. mokykloje ir buvo labai populiarus jaunimo tarpe. Jis staiga mirė praeitą žiemą bekasdamas sniegą.

Staigios mirties atvejais gyvieji žmonės nori ką nors atmintino daryti mirusiojo pagerbimui. Kun. J. Augūnas, MIC, tokios minties vedamas, pradėjo skatinti, kad prie Šv. Kazimiero bažnyčios būtų įrengtas paminklas kun. A. Slosoriaus atminimui. Dosnūs parapiečiai gana greitai suaukojo užtenkamai pinigų projektui įgyvendinti. Tačiau kun. J. Augūnas, MIC, ir parapijos komitetas vėliau nutarė, kad atminimo paminklas būtų skirtas atminti visus Šv. Kazimiero parapijoje dirbusius, bet jau mirusius kunigus. Kadangi šiemet yra Marijos metai, pasirinkta atminimui pastatyti Marijos koplytėlę parapijos kieme.

Biustas buvo užsakytas dirbtuvėje. Koplytėlei meniška stogą padarė Petras Nekrošius, išpuošdamas ją lietuviškais motyvias.

Atliktas vertingas ir gražus darbas. Tenka sveikinti kleboną kun. J. Augūną ir parapijos komitetą, linkint, kad pradėtų ruoštis minėti Šv. Kazimiero Romos lietuvių katalikų parapijos deimantinį jubiliejų. Mat, 1913 m. rugpjūčio 24 d. buvo pašventinta Šv. Kazimiero bažnyčia ir klebonu buvo paskirtas kun. Vincas Slavynas.

Jurgis Milas

Aistros yra kaip vėjas, kuris reikalingas judėjimo pradžiai, nors dažnai ir būna uraganų priežastimi.

Fontenelle

A.†A.
PRANAS GAIGALAS

Gyveno Oak Lawn, anskčiau Marquette Parke.

Mirė 1987 m. lapkričio mėn. 2 d., 3:30 val. p.p. sulaukęs 75 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Biržų apskrityje, Milėnų kaime. Amerikoje išgyveno 38 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Regina, duktė Gražina, žentas Aloysius Sturonas, dvi anūkės: Violetta ir Beatričе, brolis Jonas Gaigalas su žmona Aldona San Francisco, Kalifornijoje, keturios seserys Lietuvoje: Bronė, Vanda, Stefanija ir Adelė su šeimomis ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas penktadienį, lapkričio 6 d. nuo 1 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkričio 7 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **žmona, duktė, anūkės, brolis ir seserys.**

Laidotuvių direktorius Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.†A.
JANINA STANISLOVAITIENĖ
JAUTOKAITĖ

Gyveno Chicago Lawn.

Mirė 1987 m. lapkričio mėn. 4 d., 12:00 val. p.p. sulaukusi 62 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Rietavo mieste. Amerikoje išgyveno 37 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Vincas, du sūnūs: Adrianas, žmona Judita Fabijonaitė, duktė Viktutė, ir Renatas, žmona Regina Lauciūtė; seserys: Stefanija Vaitkienė, vyras Kazys, vaikai Ramojus, žmona Aldona, ir Vaidotas; Vanda, Antanina, Regina ir Saulė; brolis Viktoras, žmona Rūta ir vaikai Paulius ir Raminta ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Putnamo Seselių Rėmėjoms.

Kūnas bus pašarvotas penktadienį, lapkričio mėn. 6 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette Funeral Home, 2533 W. 71st St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkričio mėn. 7 d. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **Vyras, sūnūs, seserys ir brolis.**

Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

GAIDAS—DAIMID
EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street – Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. – Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. – Tel. 430-5700

VASAITIS—BUTKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x Prof. Vytautas Skuodis kalbės tema „Išeivijos atsiliepimas į Bažnyčios persekiojimą Lietuvoje" Amerikos Lietuvių katalikų kongreso metu lapkričio 28 d., šeštadienį, Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje Chicagoje. Kongresą rengia Amerikos Lietuvių Romos katalikų federacija.

x Lietuviai iš įvairių vietų suprasdami Vasario 16 gimnazijos reikšmę mūsų jaunimui, ją visokeriopai remia. Gimnazijos vajaus metu po 500 dol. atsiuntė dr. A. Žukas iš Towson, Md. ir A. Garbačiauskas iš Chicagos.. Jonas Kancevičius 499 dol. iš Lawrence Mass., Astas K. Velička 250 dol. Gimnazijos vadovybė ir lietuvių jaunimas yra visiems aukotojams dėkingi.

x Graži rudens išvyka jauniems ir seniems, šeimoms ir organizacijoms būtų tautybių festivalis Milwaukee, Wis. Lietuviai kviečiami paremti lietuvius. 44 metų tautybių festivalio (Holiday Folk Fair) istorijoj pirmą kartą lietuviai bus pagerbtoji etninė grupė 1987 m. festivalyje, kuris rengiamas lapkričio 20-22 d. Milwaukee Mecca. Atvažiuoti galima vienos dienos iškilmėms ar net kasdien. Marquette Parko ir apylinkių lietuviai gali gauti brošiūras ir bilietus pas įvairius prekybininkus. Kitų vietovių lietuviai gali informacijos gauti: The Lithuanians' Holiday Folk Fair '87, P.O. Box 1708, Racine, WI 53401.

x Panevėžiečių klubo narių susirinkimas bus lapkričio 8 d., sekmadienį, 12 val. Jaunimo centro mažojoje salėje.

x Antanas Kulbis, jaunas kinematografas, atvyksta iš Bostono supažindinti Chicagos visuomenę su jo darbais. A. Kulbis savo profesijai rengėsi Bostono universitete, baigdamas filmavimo pokolegines studijas. Jaunimo centro mažojoj salėj šiandien, lapkričio 6 d. 7 v.v. parodys profesionaliai paruoštą lietuviško turinio amerikietišką filmą.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX FIRST, Rimas Stankus,** tel. **361-5950** arba **636-6169.**

(sk.)

x Lietuvių fotografų parodos užbaigtuvių vakaronė bus šį penktadienį, lapkričio 6 d., 8 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Bus įteiktos premijos parodos konkurso laimėtojams ir parodytas Daivos Kezienės video filmas apie Lietuvos Krikšto sukakties minėjimą Romoje. Vakaronę rengia Budrio vardo Lietuvių Foto Archyvas. Visi kviečiami atsilankyti.

x Algimanto Kezio foto parodos atidarymas bus šį penktadienį, lapkričio 6 d., 7:30 v.v. Čiurlionio galerijoje. Visi kviečiami atsilankyti.

x GEROJO GANYTOJO rudeninis piknikas Cedar Lake, Indianoje ruošiamas lapkričio mėn. 8 d. Visuomenė kviečiama ten džiugiai praleisti sekmadienį. Norintys vykti nuomojamu autobusu registruojasi tel. **737-4148** arba **778-5434.** Kelias 94, autostrada į Indianą — 41 keliu (Indianapolis Blvd.) į pietus iki Cedar Lake; ties šviesa 133 gatve į rytus, iki dešinėje pasirodo ežeras; po to, pakrantės vaistinė (John's Pharmacy); nuo jos Cline gatvė į šiaurę priveda prie Gerojo Ganytojo vartų.

(sk.)

x Dail. Jonės Karužaitės maskių-kaukių paroda bus berniukų ir mergaičių klube Chicagoje lapkričio 25 d., trečiadienį, 7:30 val. vak. 3228 W. Palmer, Chicago, Ill. Projektai padaryti Jonės Karužaitės ir globojami Chicagos meno draugijos.

x Varpininkų-Liaudininkų veikėjų susirinkimas įvyko Altos suvažiavimo metu spalio 18 d. Susirinkime buvo plačiai aptarta šios srovės organizaciniai ir veiklos reikalai. 1988 m. sukanka 100 metų nuo varpininkų srovės susiorganizavimo. Susirinkime buvo nutarta galimai plačiau lietuviškoje visuomenėje šią svarbią sukaktį paminėti. Buvo aptarta minėjimo būdai ir organizacija. Lietuvos Valst. liaud. s-gos centro komitetą šiuo metu sudaro pirm. G. Lazauskas, vicepirm. J. Daugėla ir A. Kučys, ižd. E. Rūkienė ir sekr. St. Paulauskas.

x „Southwest News-Herald" lapkričio 5 d. laidoje įsidėjo Švč. M. Marijos Gimimo parapijos mokyklos komitetą su klebonu kun. A. Zakarausku. Komitete yra net trys lietuvaitės: Daina Dumbrienė, Donna Mikužienė ir Kris Kincinienė. Taip pat šioje laidoje įdėta nuotrauka Danos Kurauskienės, žymios kulinarės.

x „Žynys", Lietuvių Bendruomenės Colorado apylinkės biuletenis, išėjo iš spaudos. Šiame numeryje aprašyta Colorado, ypač Denverio lietuvių veikla. Administruoja Arvydas K. Jarašius.

x Jaunimo centro taryba savo posėdyje spalio 26 d. patvirtino Lituanistikos tyrimo ir studijų centro (LTSC) projektą statyti parodines vitrinas muziejiniams eksponatams Jaunimo centro antrame aukšte. Bus pastatyta 70 su viršum pėdų vitrinų su Krištanavičiaus Fondo parama. LTSC vitrinose planuojama išdėstyti monetas, medalius, pašto ženklus, žemėlapius, tautinius drabužius, uniformas, fotografijas ir kitus lietuviškus eksponatus.

Patikslinimas. „Draugo" lapkričio 4 d. laidoje 3 psl. parašyta, kad Tautos Fondas jau peržengė 7 milijonų ribą, o turėjo būti vieno milijono riba. Už klaidą atsiprašome.

x Visi, kurie dar norite paaukoti fantų loterijai, prašome juos atvežti šeštd. lapkr. 7 d. nuo 2-4 v. p.p. į Jaunimo centro vestibiulį (įėjimas šalia koplyčios). Loteriją ruošia LB Vid. Vak. apygardos valdyba.

(sk.)

x Jau suėjo 10 metų, kai mūsų mama a.a. Adelė Derenčienė atsiskyrė iš mūsų tarpo. Liūdnai sukakčiai paminėti yra užprašytos šv. Mišios Tėvų Jėzuitų kopl., sekmad., lapkr. mėn. 8 d., 9:15 v. ryto. Mielus gimines ir draugus prašome prisiminti mamą savo maldose. Nuliūdę vaikai su šeimomis.

(sk.)

x Lietuvių Moterų Federacijos, Čikagos klubo narių susirinkimas įvyks lapkr. 8 d. 12 val. Jaunimo centro posėdžių kamb. Programoje: pirm. J. Kerelienės pranešimas iš suvažiavimo New Yorke ir kiti einamieji reikalai. Narės maloniai kviečiamos dalyvauti.

(sk.)

x KASA, Lietuvių Federalinė Kredito Unija, š.m. lapkr. 9 d., pirmad., bus uždaryta.

(sk.)

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbąs su **Rodman & Renshaw, Inc.,** patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Duodu komisų nuolaidą. Susidomėję skambinkite **977-7916.**

(sk.)

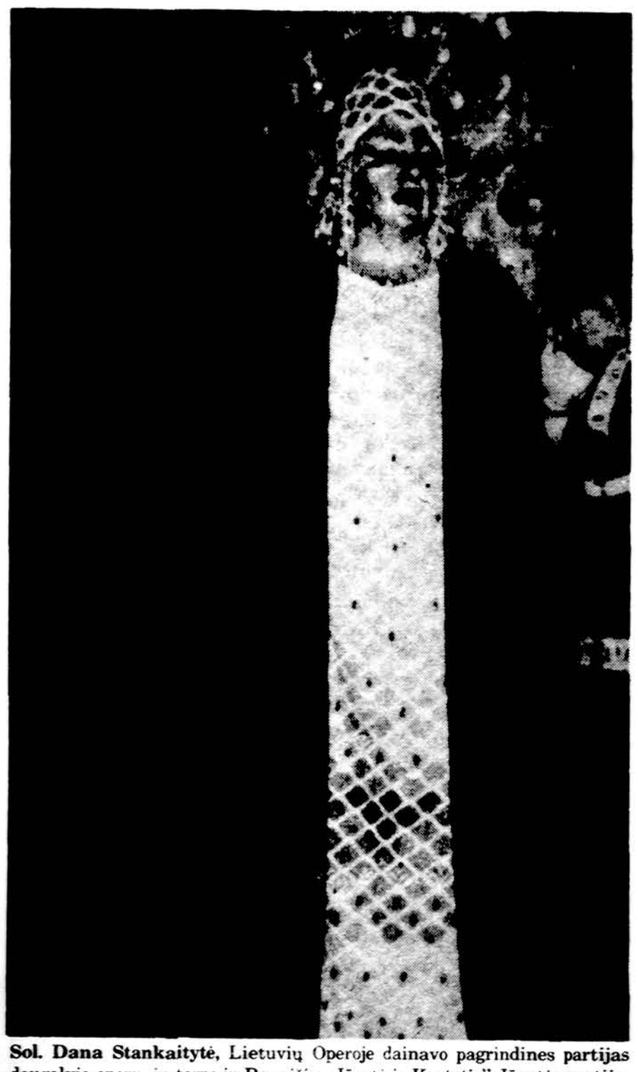

Sol. Dana Stankaitytė, Lietuvių Operoje dainavo pagrindines partijas daugelyje operų, jų tarpe ir Banaičio „Jūratė ir Kastytis" Jūratės partiją. Lietuvos krikšto paminėjimo koncerte, kuris bus lakričio 28 d. Morton mokyklos teatre, ji dainuos Jūratės partiją. Krikšto jubiliejaus minėjimo komitetas yra dėkingas op. sol. Danai Stankaitytei už tai, kad ji už dainavimą koncerte atsisakė jai priklausančio honoraro. Čia ji matyti Jūratės vaidmenyje.

Nuotr. **V. Juknevičiaus**

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

SĖKMINGAS „ATEITIES" AKADEMINIS SAVAITGALIS

Gerai išplanuotas, rūpestingai pravedamas „Ateities" kultūrinis savaitgalis Chicagoje susilaukė pelnyto pasisekimo. Suvažiavo rinktiniai paskaitininkai, buvo gausu dalyvių, klausimai buvo aiškinami diskusijose.

Antra savaitgalio dieną spalio 31, prasidėjo Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Ją atidarė rengimo vadovė M. Tamulionienė, pasveikindama susirinkusius ir pakviesdama pirmininkauti adv. Dainą Kojelytę. Ji supažindino su paskaitininku dr. Sauliumi Sužiedėliu, atvykusiu iš Washingtono, ir su komentuotoja Rasa Razgaitiene. Dr. S. Sužiedėlio paskaita buvo „Vokiečių okupacijos istorinė metodologija ir OSI". Pabrėždamas mokslinį istorijos pobūdį, jis atkreipė dėmesį į nukrypimus — istorinę grafomaniją, pseudomokslinius tvirtinimus. Pabrėžė svarbą istoriniuose tyrimuose naudotis šaltiniais, kurių pirmoje eilėje stovi dokumentai, toliau raštai, dienoraščiai, liudininkų parodymai, atsiminimai, blankesnė vieta straipsniams, biografijoms.

Atkreipė dėmesį į Allen Ryan knygos „Quiet Neighbors" klaidas, kai jis skelbia, kad dauguma bėglių buvo provokiški, dauguma koloborantai, stovyklose daugiau kalbantieji angliškai. Tokie ir panašūs nutolimai nuo faktinės tikrovės numuša knygos vertę. Vietomis pats sau prieštarauja: skelbęs, kad dauguma pabėgėlių buvo koloborantai, kitoje vietoje tvirtina, kad tokių buvo tik 5%. Ryan neatkreipė dėmesio į bolševikų terorą, privertusį žmones iš tėviškių bėgti. OSI bylose buvo cituojami veikalai, prasilenkiantieji su istorine tiesa, kaip L. Dinnersteino, P. Hilbergo. Tiesos iškraipymai ryškūs. Aprašyme Pravieniškių stovyklos Lietuvių enciklopedijoje ir okupantų išleistoje. Mums svarbu sukurti to laikotarpio tikrovės istoriją, o ne gynybinį veikalą.

Savo komentaruose R. Razgaitienė atkreipė dėmesį, kad Hilbergas telkė liudijimus pats nemokėdamas lietuvių kalbos. Įvėlė tokių klaidų, kaip Palčiausko byloje įtrauktas faktas neva žydų getai buvo steigiami, kad žydai būtų apsaugoti nuo lietuvių partizanų. Bolševikai perteikė liudijimus apie dokumentus, bet Palčiausko byloje jų nepristatė patikrinimui. Razgaitienė atkreipė dėmesį, kad į OSI bylas įsivelia ir KGB. Net „Izvestijos" pasigyrė, kad liudijimų tvarkyme dalyvauja KGB, paruošia prokuratūrinę medžiagą, kuri perteikiama JAV teismui. Sovietų pašaukti liudininkai kai kurie praleidę nemažai laiko lageriuose ir dabar bijo vėl ten patekti, todėl jų liudijimai išeina atitinkamai pritaikyti. Ryano ir kitų tvirtinimai patenka į JAV televiziją, kurią stebi milijonai. Žmonės atitinkamai nuteikiami, o patikrinti neturi galimybės. Objektyvumas OSI salėse prapuola, ir gaila, kad tam padeda samdiniai iš JAV. Priminė, kad ir dr. S. Sužiedėlis yra dirbęs toje įstaigoje. Dabar išeivijoje skirta lėšų paruošti nacių laikotarpio istoriją. Nėra istorijos sovietinio žiaurumo.

Atsiliepdamas dr. S. Sužiedėlis perskaitė savo raštą, kurį įteikdamas balandžio mėnesį pasitraukė iš istoriko tarnybos OSI įstaigoje, kur buvo pradėjęs dirbti nuo 1982 m. Pažymėjo, kad sovietų parūpinami liudininkai nėra patikimi. Jis OSI įstaigai turėjo progos pareikšti, kad K. Palčausko negalima laikyti karo nusikaltėliu.

D. Kojelytė pažymėjo, kad mums reikia ne vien mokslinės istorijos, bet taip pat ir populiarios informacijos. Papasakojo atvejį, kaip ir teismo sprendimu nevisada galima pasitikėti. Platesnės informacijos svarbą pabrėžė ir dr. S. Sužiedėlis.

Įvairių klausimų iškėlė adv. P Žumbakis, J. Pabedinskas, P. Narutis, dr. J. Daugirdas, dr. A. Damušis, dr. K. Rimkus. Klausimus aiškinantis pasidžiaugė, kad daug dokumentinės medžiagos buvo pateikta iš ukrainiečių. Atkreiptas dėmesys, kad OSI įstaigos personale yra 50 žmonių, kurių 20-25 advokatai žydai. Yra pora investigatorių, dirbančių panašiai kaip detektyvai. Pastebima diskriminacijos, bet dabar OSI ima po vieną kitą užgriebti ir iš kitokių tautų.

R. Razgaitienė suminėjusi Altos prisidėjimą, apgailestavo, kad vis dėlto lietuviškieji veiksniai šioje srityje dar nėra išvystę reikiamo aktyvumo. Dr. J. Vaštokas priminė, kad Kanadoje tiems gynybos reikalams tarp pabaltiečių, ukrainiečių ir kitų buvo sutelktos milijono lėšos. Gyvai reaguota net skelbiminio pobūdžio medžiaga atitinkamoj spaudoj.

Popietinėje sesijoje dr. R. Vaštokas iš Toronto kalbėjo apie genocidą iš visuotinės perspektyvos. Komentavo dr. A. Damušis, pravedė dr. L. Sidrys. Toliau J. Pabedinskas pasakojo apie pasikalbėjimus su Lietuvos žydais Izraelyje. Vakare įvyko „Ateities" kūrybos premijų įteikimas, vakarienė su notaikinga Toronto „Serenados" programa ir šokiai.

Sekmadienį, lapkričio 1 d., programa vyko Ateitininkų namuose Lemonte. Po pamaldų ir pietų vyko prof. Br. Vaškelio paskaita „Šiuolaikinis romanas okupuotoje Lietuvoje". Vėliau buvo J. Kralikausko iš Kanados paskaita „Rašytojai sovietinėje santvarkoje".

Juoz. Pr.

Po dail. Prano **Gailiaus parodos Balzeko muziejuje.** Iš kairės Edvardas Lapas, Elena Barienė, Stanley Balzekas, Vilhelmina Lapienė ir Stasys Baras.

Nuotr. J. Tamulaičio

IŠ ARTI IR TOLI

JA VALSTYBĖSE

— Kun. Vincas Valkavičius, 36 St. George Ave., Norwood, MA 02062, baigia rašyti Norwoodo lietuvių istoriją. Jei yra skaitytojų, dabartinių arba buvusių Norwood gyventojų, kurie turi medžiagos, prašo tuojau anksčiau paminėtu adresu pasiųsti. Medžiaga bus grąžinama.

— Prieš Sovietų Sąjungos tironiją demonstracijos bus šeštadienį, lapkričio 7 d., dienos metu Washingtone, D.C., 15 ir K. Street N.W. Visi kviečiami demonstracijose dalyvauti. Demonstracijas rengia Koalicija už teisingą taiką.

— New Yorko ateitininkai lapkričio 21 ir 22 dienomis Kultūros Židinyje rengia meno parodą. Dalyvaus keramikė Marija Gaižutienė ir fotografas Algis Norvilas.

— Korp! Neo-Lithuania New Yorko skyrius savo korporacijos 65 metų sukaktį minės lapkričio 11 d., trečiadienį. Apreiškimo par. bažnyčioje 11 val. bus šv. Mišios už gyvus, ištremtuosius ir mirusius narius. Pamokslą pasakys klebonas kun. Jonas Pakalniškis. Po pamaldų bus priešpiečiai ir pabendravimas parapijos mokyklos patalpose.

— A. a. Sofija Patamsienė-Jakaitienė mirė spalio 19 d. Philadelphijoj. Anksčiau ji gyveno New Yorke.

— Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos rudens balius praėjo sėkmingai. Susirinko apie trys šimtai žmonių. Meninę dalį atliko garsusis vyrų kvartetas, kuris žinomas ne tik Los Angeles, bet jau beveik visose lietuvių gyvenvietėse. Jiems akompanavo pianistė Raimonda Apeikytė. Parapijai buvo apie 4,800 dol. pelno. Bažnyčioje ir salėje dalyvavo disidentas prof. Vytautas Skuodis su žmona Irena ir dukra Daiva.

— Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje spalio 4 d. prel. Jonas Kučingis pakrikštijo Emil A. ir Irenos O. Žukaitės Celani dukrelę Mikalinos Onos vardais. Krikšto tėvai buvo Michael Celani ir Ida Reivydas.

— Felipe ir Marijos Elenos Laurinavičiūtės Anaya sūnus buvo pakrikštytas Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioj Los Angeles, Cal. Krikšto apeigas atliko prel. Vincas Bartuška. Krikšto tėvai buvo Michael Blessent ir Irena Leonavičiūtė Blessent.

— Elena Šatienė (Ehreberg) 66 mirė liepos 28 Waterbury, Ct. Paliko vyras Jonas Šatas. Velionė gimė Lietuvoje. Į Ameriką atvyko prieš 30 metų. Vokietijoje baigė mokytojų mokyklą, o Lietuvoje studijavo agrikultūrą. Buvo dosni vienuolynų ir bažnyčių rėmėja. Palaidota Putnamo seselių kapinėse.

— Iš Australijos buvo atvykę Viktoras ir Sandra Šurkai pas savo tėvus Vl. Ir Eugenijų Šurkus apsilankyti. Viktoras yra matematikas ir kompiuterių specialistas.

PIRMOJI LEMONTO APYLINKĖS VAKARONĖ — VAKARAS SU POETU HENRIKU NAGIU

Trečiadienis, spalio 21 d., tai ypatingas vakaras Lemonte. Ateitininkų namuose įvyko pirmoji šios apylinkės vakaronė, suruošta apylinkės valdybos pastangomis. Vakaronės programą atliko ypatingas svečias iš Montrealio poetas Henrikas Nagys. Vakaronė buvo dviejose dalyse. Pirmoje dalyje poetas skaitė iš savo įvairių knygų ir rinkinių. Vieni eilėraščiai dar neatspausdinti publikai, o kiti jau susirinkusių gerai žinomi ir mylimi.

Po trumpos pertraukos susirinko svečiai antrai programos daliai. Šį pavasarį Montrealyje buvo premjera kantatos „Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva". Šios kantatos libreto autorius Henrikas Nagys, o muzikos kompozitorius Aleksandras Stankevičius. Buvo nepaprastai šiltai priimta kantata Montrealyje ir lapkričio mėnesį bus pristatyta Toronte. Poetas paaiškino, kaip kantata buvo parašyta, ir tada perskaitė savo žodžius. Toliau buvo proga svečiams pasiklausyti pačios muzikos, nes buvo atvežta kantatos kasetė. Atrodo, kad visi buvo sužavėti ir muzika ir žodžiais ir matėsi ne viena ašara susirinkusių tarpe. Išklausius pačios kantatos, svečiai dar nenorėjo išsiskirstyti ir klausinėjo poetą daugiau apie šį meno kūrinį. Nemažas skaičius pareiškė nuomonę, kad būtinai reikia kantatą pastatyti Chicagoje.

Vakaras buvo jaukus, ir susirinkę klausytojai labai šiltai priėmė poetą H. Nagį. Lemonto apylinkės valdyba jau planuoja savo ateinančią vakaronę ir tikisi matyti daugiau svečių iš Lemonto, apylinkių ir ypačiai Chicagos.

Agnė Katiliškytė